

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LX

Balandis — April 23, 1975

Nr. 32

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Čiurlionio Ansambliui 35 metai

A. MIKULSKIS

Smagu mintimis nulėkti į 35-kių metų praeitį ir išgyventi išpūdžius, išgyventus atgautame Vilniuje, kai 1939-tų metų rudenį mūsų buvusi, Klaipėdos Pedagoginį Institutą perkėlė į Vilnių, o iš Kauno kasdien persikeldavo ta ar kita valdžios įstaiga, ar mokslo institucija.

Opo pagauti ryžomės kurti savas, lietuviškas kultūras, meno institucijas.

1940 m. sausio 15 susirinkę per 30 šaulių dainininkų, įkūrėme Vilniaus Šaulių Rinktinės Vyrų Chorą. Tuojau O. Mikulskienė — šaulių kanklių orkestra, o J. Kazlauskaitė — tautinių šokių šokėjų ratelį ir turėjome visą Vilniaus Šaulių Ansamblių.

Buvome jo begalo reikalingi, nes tuo metu Vilniuje neveikė joks lietuvių meninis vienetas. Tad ir vyrų choro pirmieji pasirodymai įvyko jau Vasario 16, net dviejuose salėse.

Kas galėjo nujauti, kad tuoj Lietuvą okupuos bolševikai? Kad, jau galingas, 60-ties vyrų choras turės pakeisti vardą į LTM Čiurlionio Ansamblių? Kad per radiją ir viešais koncertais teks stiprinti tautiškumą, o šią ir guosti iš skausmo plystančias širdis, o vėliau trauktis iš Tėvynės ir užsienio svetimiesiems išdai nuoti savo Tėvynės tragediją, tautos kančias.

Po keturių metų, su netoli 500 koncertų Europoje, teko persikelti per Atlantą ir čia veiklą tęsti sulaukiant 35 metų sukakties. Kas galėjo pramatyti, kad teks išdai nuoti virš 1.000 koncertų žymiausiose Europos ir šio kontinento koncertų salėse ir tautos kultūros istorijon, nedrebančia ranka, įrašyti šimtus didžiųjų pasaulio muzikos kritikų bilijantiškus vertinimus.

Kad ir nemažas metų skaičius, Čiurlionio Ansamblis intensyviai ir nuosirdžiai atlieka savo pareigas tautos kultūros tarnyboje, besikeičiant ansamblio artistams, savo dvasia ir ryžtu Ansamblis pasilieka tas pats — jaunas ir kūrybingas. An-

Čiurlionio ansamblio grupės nariai koncertuoja Vilniuje, 1968 metais. Nėra matoma 100 m. sukakties proga.

samblyje yra dainininkų išdainavusių po 25 metus ir jaunųjų šokių bei kanklininkų vos 12 metelių. Visus juos riša tas pats grožio troškimo idealas, kuo žaviau išreikšti savo tautos meną, kelti savo tautos vardą ir garbę svetimuju tarpe ir nuolat išgyventi tą jaudinantį meno išreiškimo džiaugsmą.

Kaip Ansamblio vadovas jaučiuosi laimingas ir išdidus. Taip pat esu dėkingas mieliems talkininkams, visų meno sričių vadovams ir Ansamblio valdybai, gabiai tvarkančiai administracinius reikalus. Dėkingas spaudos ir radijo darbuotojams bei visiems mecenatams ir rėmėjams, teikiantiems moralinę ir materialinę atramą.

Mūsų jubiliejinę nuotaiką yra maloni. Tad gera dirbti, drąsu eiti į sceną, planuoti naujus žygius ir kurti naujas dainas.

KARINĖ BŪKLĖ

Panika Washingtone buvo didesnė negu Saigone

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidento tas 'Po Vietnamo' darė išpūdžio, kad ir pats prezidentas, kaip ir visas Washingtonas, tą kraštą nurašė į nuostolius. Aš jau pradėjau rinkti medžiagą kaip iš tikro Amerika atrodys 'po Vietnamo', kuri kol kas greičiau prieštariauja negu patvirtina prezidento teigimą, kai staiga jis pakeitė savo laikyseną. Sekančią dieną, kalbėdamas redaktorių konvencijoje, jis pareiškė viltį, kad Vietnamas gavęs iš kongreso administracijos prašomas lėšas dar gali išsilaikyti...

Tokie zigzagai verčia sustoti prie susidariusios politinės ir ypač karinės būklės. Pereitos savaitės viduryje atrodė, kad kongresas paskirs 200 milijonų amerikiečių evakuacijai iš Pietų Vietnamo, duodamas laisvas rankas prezidentui, kuris eventualiai dalį tos sumos galėtų panaudoti ir kariniams reikalams, jei to reikalaujant minėtas tikslas. Kuri laiką atrodė, kad tai bus priimtina ir administracijai. Vėliau nuomonės išsiskyrė. Liberalinis kongreso sparnas reikalauja, kad evakuacija prasidėtų tuojau pat ir nėra patenkintas dabartine jos raida, ji esanti per lėta. Tuo tarpu administracija pasidavė ambasadoriaus Saigone įtikinėjimams, kad padėtis dar nėra tokia beviltiška. Prie to prisidėjo ir užsienio spaudos komentarai, kad šiaip ar taip pasitraukimas iš Vietnamo yra JAV silpnumo, o ne stiprumo ženklas. Visą tai privedė prie prezidento apsisprendimo "neubėgti įvykiams už akių".

Grįžęs iš Saigono JAV armijos štabo viršininkas gen. Grederick C. Weyand pastebėjo, kad panika Washingtone buvo didesnė negu Saigone. Čia reikėtų prisiminti, kad paties N.Y. Times konstatavimu, paskutiniaisiais metais komunistinis pasaulis daugiau patiekė ginklų šiauriniam Vietnamui negu amerikiečiai Pietų. Akivaizdoje to, prezidento

Thieu sprendimas pasitraukti į lengviau apginamą sritį apie Saigoną buvo vienintelė galima išeitis. Kaip reikėjo būkštauti, pasitraukimas nebuvo tvarkingas, tačiau jis vis tiek buvo naudingas, nes privertė ir pačius vietnamiečius ir amerikiečius pažiūrėti tiesiai į akis. Komunistus jis pastatė prieš pasirinkimą: pulti toliau ar sustoti ir pirmiaus suvirškinti atitekusią jiems teritoriją. Tenka pastebėti, kad netoli Saigono — Cambodijos pusėje jie jau anksčiau turėjo stiprias pajėgas, kurias tuojau metė į kovą, dar nesulaukę talkos iš Šiaurės. Jie tačiau iki šiol, bent šias eilutes rašant, nebuvo sulaukę didesnio pasisėkimo.

Skačiuojama, kad dabar komunistai turi Saigono rajone apie 75.000 karių. Tuo tarpu Thieu turi apie 100.000 karių ir apie tiek pat milicijos narių, kurių vertė yra abejotina. Toks santykis leidžia manyti, kad Saigono vyriausybė galėtų dar bent kurį laiką išsilaikyti. Pabėgėlių liudijimu, komunistų daliniai, kurie atsiekė bėgančius vietnamiečius nedarė gero išpūdžio, dauguma karių buvo visai jauni, 16 ar mažiau metų be didesnio karinio patyrimo. Teoriškai, komunistai galėtų sutraukti Saigono puolimui apie 200 ar net 300.000 karių, tačiau tam reikia lėgesnio laikotarpio. Tuo tarpu jie greičiausiai bandys siekti politinėmis priemonėmis, ko negali grynai kari (Nukelta į 2 psl.)

Čiurlionio ansamblis Vokietijoje 1948 metais.

A.A. JURGIS JAKUBONIS

MEČYS VALIUKĖNAS

Jurgis Jakubonis, diplomuotas komersantas, buvęs gimnazijos direktorius, Prekybos Instituto prarektorius, Lietuvos Evangelikų Reformų Sinodo Kuratorius, ilgos ligos išvargintas, 1975 m. kovo 29 d. užgeso, turiningoje jo šios žemės keilinėje. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje, Illinois.

Velionis gimęs 1900 m. gegužės 15 d. lietuvių ūkininkų šeimoje, Eglinės vienišumo, Papilio valsč., Biržų apskr. Jo tėvas ūkininkaudamas, drauge buvo ir eigu-ly garsioje Biržų girioje, kuri ribojosi su jo sodyba. Pradžios mokslo išėjo Biržuose, o I D. Karui prasi-
dėjus jis nukilo į Rusiją ir po kurio laiko mokslą tęsė Voroneže, Martyno Yčo gimnazijoje. Grižęs į besikuriančią Lietuvą, gimnaziją baigė Kaune. Ją baigęs atliko karinę prievolę Lietuvos kariuomenėje.

1922 m. Jurgis Jakubonis išvyko į Vokietiją ir iki 1926 m. studijavo Leipzige, Aukštojo Prekybos Mokykloje. Gavęs diplomuoto komersanto titulą, grįžo į Lietuvą ir buvo išjungęs į kooperatinių bendrovių prekybos darbą. Nepatiko jam šioji sritis, ji viliojo pedagoginį darbą. Gauna paskyrimą Skuodo progimnazijos direktoriumi ir šios mokyklos komercinių dalykų mokytoju. Skuode gyvendamas Jurgis susipažįsta su tos pačios mokyklos mokytoja Stase Kumpikevičiute ir vėliau, 1931 m. liepos 4 d., sukuria su ja darnią šeimą.

Vasaros atostogų metu, 1926-27 metais, velionis Jurgis studijavo anglistiką garsiajame Oksfordo universitete, D. Britanijoje. 1928 m. Švietimo Ministerio įsakymu perkeltas į Tauragę, komercinės gimnazijos mokytoju (vėliau ir vicedirektoriumi). 1934 - 1940 m. atseit, iki sovietinės okupacijos, buvo tos pačios gimnazijos direktoriumi. Įsisteigęs Prekybos Institutui Klai pėdoje, velionis Jurgis buvo pakviestas jo lektoriumi ir čia skaitė kelis kursus.

1941 m. velionis Jurgis Prekybos Instituto profesorių tarybos buvo išrinktas prarektoriumi ir švietimo va dovybės pakeltas į docentus. Šiose pareigose jis išliko iki 1944 m.

1944 m. rudenį drauge su žmona pasitraukė į Vokietiją ir tremties laikmetį gyveno Insbruke, Muenchene, Stuttgarte-Felbache. Pastarojoje gyvenvietėje iškūrus lietuvių gimnazijai, Jurgis Jakubonis buvo pakviestas jos direktoriumi ir mokytoju. Šias pareigas jis rūpestingai ėjo iki 1949 m., iki emigravimo į Jungtines Amerikos Valstybes.

Atvykę į JAV Jakuboniai apsigyveno Chicagoje. Velionis Jurgis nuėjo dirbti į fabriką. Ir čia jis pasirodė iškiliumi meisteriu, igijusiu fabriko vadovybės didelį pasitikėjimą ir pagarbą. Tuo naudodamasis, velionis Jurgis įtraukė į tą patį fabriką daugelį kitų lietuvių, naujai besikuriančių Marquette Parke. Visą laisvalaikį nuo fabriko darbo valandų, velionis Jurgis pašventė krupščioms studijoms (prekybinei teisei ir buhalterijai) Northwestern universitete, Evans ton, Illinois. Taip pasiren-gęs, išlaikė reikiamus Illi-

Jurgis Jakubonis (1901-1975)

nois valstijos egzaminus ir tuojau pat gavo kvietimą, kvalifikuoto buhalterio darbui State Department of Labor. Šiame poste jis išbuvo iki pasitraukimo į pensiją, 1968 metais.

Jurgis Jakubonis savo charakteriu buvo kuklus, ramus, savo kalbose ir pareiškimuose santūrus, bet pasi-gėrėtinais logiškas ir itin pakantus kitų nuomonei. Mažai jį traukė viešuma, pasirodymai joje. Jis buvo kabineto ir darbo vyras. Jis buvo didelis knygos ir mokslo mylėtojas. Skaitė, galia tarti, daugelio sričių rinkit-nius autorius, bet daugiausia jį viliojo ekonomijos pasaulinės problemos, tarp-tautinė prekyba, naujų kelių šiose srityse ieškojimai, studijos.

Savo pasaulėžiūrą Jurgis Jakubonis buvo sutapęs su lietuvių tautine srove ir josios veikla. Būdamas gimnazijos direktoriumi, reiškėsi savo visokeriopu inaušu tau-

tininkų gretose. Gyvendamas Chicagoje buvo išjungs i Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą, i L. Tautinį Akademinių Sąjūdį ir kt. organizacijas. Jis buvo jautrus ir finansiniai dosnus bendriesiems lietuvių reikams, jis rėmė Balfą, Pedagoginį Lituanistikos Institutą, Vasario 16 gimnaziją ir kitas organizacijas. Jis buvo Vilties draugijos šimtininkas, Lietuvių Tautinių Namų Chicagoje narys ir kt.

Velionio poilsavimo, pensininko metai buvo nelauk-tai sunkūs, tiesiog tragiš-ki jam ir jo žmonai. Jis su-negalavo dėl prasidėjusios smegenų atrofijos, kuri toly-džio plėtėsi ir sunkino jo būitį. Smegenų atrofijos pro-cesa apvaldyti modernioji medicina dar bejęgė. Ligai plečiantis, 1972 m. jis visiškai neteko kalbos, galvoji-mo ir judesio. Laikėsi lovoje arba ten kur jį kitas žmogus padėjo. Ligonis gy-veno tik kito žmogaus nuo-jauta, pagalba bei nuolati-ne priežiūra. Tuo kitu žmo-gumui buvo rūpestinga ir milžinišką pasiaukojimą pa-rodžiusi jo žmona. Ar velio-nis Jurgis suprato savo glo-bėjos ir saugotojos pastan-gas, Stasė Jakubonienė at-sako: "Nežinia. Žodžio jis ne-galėjo ištarti, jo veido iš-raiška niekad nebesikeitė, o jokio judesio jis nepajėgė atlikti..." Džiugu tarti, kad našlė Stasė Jakubonienė, pakėlus šiuos velionio Jur-gio ilgos ligos metus, liko-si tvirta ir nepalūžusi savy-je.

Velionio Jurgio Jakubonio taurią lietuvišką asmenybę, jo didelį humaniškumą gra-

žiai pagerbė Chicago lietu-viai, gausiai dalyvaujantys atsisveikinime koplyčioje ir palydint į kapines. Dalyvių tarpe buvo daug jo buvusių bendradarbių, kaip ir buvu-sių jo mokinių.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBU FEDERACIJOS LOS ANGELES KLUBUI

Brangios Sesės,

kad ir labai pavėluotai, bet prašau - priimkite ma-no padėką už 1975 m. vasa-rio nepaprastai gražų, taurų ir iškilmingą mano kuklios dainos ir visuomeniškos veik los paminėjimą, pagerbimą ir plačiai Los Angeles visuomenei pristatymą.

Nuoširdžiai dėkoju kun. Vytautui Palubinskui palai-minus mus malda. Dėkoju LMKF Los Angeles pirmi-ninkei Kazei Mattis gražiu įvadu pradėjusiai iškilmes; LMKF garbės pirmininkei ir ALTos Los Angeles sky-riaus vicepirmininkei Aldo-nai Devenienei nuostabiai pravedusiai popietę ir svei-kinusiai ALTos vardu. Gili padėka priklauso kompozitori Giedrai Gudauskienei, nuoširdžiai ir kruopščiai ap-tarusiai mano dainos nutei-tą kelią; prof. Elenai Tun-mienei jautriai atpasakojusi ai mano, kaip ir kiekvienos lietuviškos moters, at-likto pareigos.

Raštu sveikinusiems: Lie-tuvos Generaliniam Konsu-lui Dr. Julijui Bielskiui, Los Angeles; Lietuvos Gene-raliniam Konsului New Yorke Anicetui Simučiui su ponia; ir ponai Čiurlienei New Yorke.

Pagerbusiame savo atsilankymu ir tarusiam žodį PLB garbės pirmininkui S. Barzdukui; raštu sveikinu-siems Muzikologijos Archy-vo steigėjui prof. Juozui Žil-levičiui, komp. kun. Bruno Markaičiui. LMKJ-jos pirmi-ninkei Irenai Banaitienei, New Yorke; Chicago LMKF klubui; prof. K. Al-minui.

Dėkoju: I. Yčaitė-Petku-vienei, kurios tėvai Marty-nas ir Ipatija Yčai rėmė mano studijas Berlyne; taip pat R. Vailokaitytei-Baker, kurios tėvų Jono ir Alek-sandros Vailokaityčių parama galėjau tęsti dainavimo stu-dijas Romoje.

Sveikiniams: LB Los Angeles pirm. Onai Razutie-nei ir Jaunimo Ansambliui, Akademikų skautų vardu - Valentinui Varnui; Ateiti-ninkų - Ignui Medziukui; Evangelikų Liuteronų - I. Petkuvienei; Birutiniškių - E. Dovydaitytei, taip pat už nepaprastą dovaną, p. Pažiūrienės paveikslą; Pr. Vis-vydui už tartą žodį ir įteik-tus sveikinimus Draugo redaktoriaus Bradūno ir po-nios; ir Šatrijėčių C. Grin-cevičiui; iš Chicago pulk. Antanui Andrašūnui, mano Panevėžio kaimynui, už pa-veikslą primenantį Nevėžio krantus. Ačiū iš tolo atvykusiai, iš Phoenix, E. Mačer-nytei-Josen, ir phoenixie-čiams. Brangiam, ilgų me-tų Lietuvos Valstybės Te-a-tro kolegaj Adolfui Butkui už tartą žodį. Petronelei Orintaitei ir B. ir D. Rai-lams už gražius poezijos žo-džius, taipogi ir Alei Rūtai. Dėkoju M. Ulėnienėi iš New Yorko už sveikinimus ir Dr. Albinai Prunskie-nei iš Chicago. Ačiū P. Ja-siukoniui ir V. Fledzinskui. P. Naujokaitienei iš Pomo-nos ir senai prietelkai Teo-filei Mickevičienei.

Mieliems tolimiems prie-teliams: Pauliui Jurkui ir Jo-nui Lenktaičiui. Mano Ro-mos studijų draugei Irutei Jucevičiutei - Petraitienei. Mielai Monikai Lembertie-nei. Visiems prisidėjusiems prie ypatingos dovanos. Ačiū mano Santa Barbara kaimynams Dr. L. Biržy-tei, K. ir I. Galiūnam,

■ Laiškai Dirvai

Paaiškinimai kredito kooperatyvų reikalui

Dirvos balandžio 2 d. Nr. 26, 2 psl. Petras Lelis, apa-rašydamas lietuvių kredito kooperatyvus Kanadoje, iš-vardino keletą, kurių aktyvai per 23 metus pasiekė milio-nines sumas. Jis ten pat tei-singai pastebėjo, sakyda-mas: "Atrodo, kad Ameriko-je lietuvių kredito koopera-tyvams dirva nepalanki, nes pav. Los Angeles koopera-tyvo aktyvas nepasiekė nei milijono..."

Tebūna man leista papil-dyti bei paaiškinti kai kurias iškeltas mintis. Kalifornijo-je, be Lietuvių kredito ko-operatyvo (Lithuanian Cre-dit Union), veikiančio nuo 1962 m. Lietuvių Tautiniu-ose namuose, 3356 Glendale Blvd., Los Angeles, greti-mame Santa Monica mieste yra šiek tiek vėliau įsistei-gęs kooperatyvas - Kalifor-nijos lietuvių kredito sąjun-ga.

Iš paskelbtų spaudoje Ka-nados kredito kooperatyvų balansų matyti, kad išduoda-ma daugiausia paskolų nekil-nojamam turtui pirkti, as-meninės paskolos sudaro tik labai mažą dalį bendros pas-kolų sumos. Kalifornijos veikias Kredito unijų istaty-mas ir taisyklės labai apribo-ja nekilnojamo turto paskolų (mortgage) išdavimą, nusta-tant, kad šios rūšies pasko-los negali viršyti 30% kredo-to unijos (kooperatyvo) iš-duotų paskolų bendros su-mos. Pavyzdžiui: jeigu kredo-to unija yra išdavusi iš viso 300 tūkstančių dolerių sumai įvairių paskolų, tai nekilnojamam turtui išduo-tų paskolų suma neturi vir-šyti 90 tūkstančių dolerių sumos. Dar yra ir kitas ap-ribojimas: istatymas nelei-džia mažesnei kredito uni-

jai išduoti daugiau kaip 10 tūkstančių dolerių paskolą asmeniui (Vyras ir žmona, kaip joint tenants teoretiš-kai gali gauti po 10 tūks-tančių). Išimtis daroma tik kredito unijoms, turinčioms nemažiau kaip 1 milijoną dol. kapitalo - tokios unijos gali išduoti 12 tūkstančių dol paskolą; unijos, kurių pajėgumas nemažesnis kaip 2 milijonai dolerių gali iš-duoti 15 tūkstančių dolerių asmeniui. Tačiau kontingen-tas 30% bendros paskolų sumos ir didesnės kredito unijoms neleidžiama per-žengti.

Kiek girdėjau, Kanadoje veikiančios kredito unijos ne tik neturi panašius apriboji-mus, bet dar turi teisę atidaryti ir čekių sąskaitas. Žo-džiu, naudojasi beveik viso-mis bankams taikomomis privilegijomis. Tuo tarpu čekių sąskaitas Amerikoje tegali atidaryti tik komerci-niai bankai.

Ne be reikalo sakoma, kad Amerikoje kredito unijos yra "Checkless and Cash-less", t.y. joms ne tik ne-leidžiama atidaryti čekių sąs-kaitų, bet ir laikyti gryną pinigų; jie turi būti tuojau įnešti į banką. Žinoma, kredito unijos, susijungusios į vadinamą unijų lygą, ko-voja dėl savo teisių praplė-timo, bet, atrodo, kad ši ko-va nėra kol kas labai sėk-minga. Tačiau Amerikoje gyvenantiems lietuviams rei-kėtų labiau susidomėti kredo-to kooperatyvais, nes jie paprastai išduoda paskolas palankesnėmis sąlygom, negu kitos kredito institucijos, taip pat už indėlius mo-ka aukštesnį dividendą. Be to, narys taupytojas gali gauti nemokamą gyvybės draudimą iki 2000 dol., o skolininkas iki 10,000 dol.

Ig. Medziukas

1975 TOUR TO LITHUANIA AND GERMANY WITH EUROPA TRAVEL SERVICE

911 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
Telephone: (216) 692-1700

ON KLM ROYAL DUTCH AIRLINES TRANSATLANTIC
BOEING 747 JUMBO JET PLANE

Departure: May 29, 1975

Return: June 12, 1975

Tour price from Cleveland \$1,005.00

Tour price from New York \$ 921.00

ITINERARY: 5 nights in Vilnius with a full day excursion to Kaunas, (Possibility of extra night in Vilnius), 4 nights in Riga, Latvia, 4 nights in West Germany.

TOUR PRICE INCLUDES:

- Economy class air fare from Cleveland, respectively from New York
- Air transportation Leningrad, Vilnius, Riga, Leningrad
- First class Hotel Accommodations, double occupancy
- Pension accommodations in West Germany
- 3 meals daily in Vilnius and Riga
- Sightseeing tours
- Transfers
- Bus transportation
- Baggage handling

For departure from other cities and the following fares to the New York rate

Chicago: \$119.00 Detroit: \$81.00

Buffalo: \$ 68.00 Toronto: \$86.00

Single Supplement: \$95.00

All rates are subject to change.

RESERVATION FORM

EUROPA TRAVEL SERVICE, 911 East 185th Street,
Cleveland, Ohio 44119. Telephone (216) 692-1700

GENTLEMEN:

Enclosed is \$_____ as deposit for this Tour.

(Make checks payable to Europa Travel Service). Minimum deposit \$100.00 per person. Final payment due 30 days prior to the departure date.

Mr./Mrs. _____ Number in Party....

Address _____

City _____ State _____

Telephone Number _____ Single Accommodations _____

I will be travelling with _____

KARINĖ BŪKLĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

nėm. Ar amerikiečiams ver-ta jiems padėti? Preziden-tas Fordas nori į tą klau-simą atsakyti neigiamai, bet ar jam pasiseks savo pusęn patraukti tautos daugumą, kol kas dar tenka abejoti.

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAIOTUVIŲ ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO-ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
DIRVA
 P. O. BOX 03206
 CLEVELAND, OHIO 44103
 TEL. (216) 431-6344
 THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
 ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
 Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atsiųsio numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Neapsausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

STIPRĖJA DETENTĖS KRITIKŲ GRETOS

Prezidentas G. Fordas savo Kongresui ir visai Amerikai pasakiojo kalboje balandžio 10 d., greičiausia, H. Kissinger priminė, kad "girdi JAV nesileis vedžiojama už nosies detentes la-bui, kai kiti (atseit komunistai) stengiasi šį sugyvenimo principą išnaudoti savo kėslams (pietryčių Azijoje)". Suprantama, kad Fordas negalėjo nieko griežtesnio pareikšti, ligi jo dešinėje sėdi vyriausias detentes architektas H. Kissingeris. Mano nuomone, ta pagarsėjusi detente yra ne kas kita kaip po II-jo Pasaulinio karo visi pravedžiuojami "appeasement ar nuolaidžiavimas".

Tačiau, ačiū dievams, kad JAV dar vis netruksta itakingu asmenų, kurie kiau-rai permato Kissingerio politiška veidmainiavimą ir jį atvirai smerkia. Tokių asmenų priekinėse gretose visada stovėjo ir tebestovės Profesinių S-gų (AFL-CIO) pirmininkas George Meany. "Human Events" savo balandžio 12 (nr. 15) laidoje veik ištiesai persispausdina šio antibolševikinio kovotojo straipsnį, kuris neperseniai tilpo Darbo S-gų laikraščio pirmajame puslapyje. Jame Meany teigė, kad "visa detente jau sugriuvo... Šias išvadas privalo susidaryti ir su jomis sutikti visi galvojančios amerikiečiai. Ši Nixono - Kissingerio detentes politika visame pasaulyje te-sukūrė nepasitiekiamą ir ne-viltį, neatnešdama nei viename krašte jokios sek-mės. Gi Izraelis yra visiškai teisus, nepasitiekdamas Kissingerio žodžiais. Nesamo jokios abejonės, kad izraelitai, lygiai kaip ir kiti JAV sąjungininkai, su baimės ir nerimu seka Vietnamo vykstančią tragediją: gi pastaroji yra ne kas kitas, kaip tik tos detentes vaisius".

Tame Meany straipsnyje toliau prisimenama, kad "1973 m. sausį, kai Kissingeris pasiekė ir išsiderėjo karo paliaubas Vietname, ir amerikiečių kariuomenės atitraukimo iš šios kovos laukų, tada grojant trimtims buvo tvirtinama, kad šios karo paliaubos sustabdysiančios kraujo praliejimą. Gi šiuo paliaubų proga Nixonas pasisavino sau visus kreditus už pietryčių Azijoje karo užbaigimą".

"Tačiau kas gi atsitiko?" klausia Meany. Ir toliau aiškindamas nurodo, kad per 1974 m. pietų vietnamiečiai karo laukuose paguldė daugiau savo jaunų vyrų, negu bet kada prieš tai buvusiais kovų metais. Na ir kas dar keisčiau: JAV Kongreso vadovai mums prisipyrę tvirtino, kad P. Vietnamo žudynėms užbaigti reikia nutraukti paramą P. Vietnamui.

Na ir to kaip tik trūko! Kai pietiečiams Kongresas pakirto kojas ir nukirpo sparnus, tada komunistai visų įniršimu užplūdo pietinį Vietnamą. Dabar esame liudininkai masiško žmonių bėgimo moderniškoje istorijoje. "Bėgantieji balsuoja"

savo kojomis ne už 'rojų atnešančių' komunistus, bet už 'vagių' tvarkomą režimą", teigia Meany.

Autorius toliau klausia: "Ar lygiai tokio pobūdžio taiką Kissingeris nori pristiegti ir Art. Rytuose?" Tęsdamas šią mintį Meany klausia "ką gi savo galvose turi JAV Kongreso nariai, reikalaujanti remti Izraelį, bet atsakydami menkute parama kraštui kovojančiam už savo laisvės išlaikymą? Meany samprotauja, kad eidama paramos keliu JAV neprivalanti daryti skirtumo nei Izraeliui nei P. Vietnamui. Tai yra vienas ir tas pat dalykas. O gal dar ir svarbesnis reikalas: negarbingas sąjungininko apleidimas bėdoje nei viename pasaulio krašte nesutvirtins pasitikėjimo Amerika."

Straipsnyje toliau rašoma, kad "nors ta domino žaidimo teorija, kai kuriems jau yra pasenusi, bet šiuo-liudami pirmyn pasaulio įvykiai kerštingai kalba patys už save. Stebėdami šion nelaimių grandinės susiregusią eilę mes matome, kad Vakarų pasaulio išlikimas priklauso nuo vieno su kita supintų sąjungų: jeigu mes pažeisime jų vieną, tada nukentės ir kiti tos didžiulės Sąjungos nariai. Ir čia vėlta priminti, kad tai kas šian-dien vyksta P. Vietname turi glaudų ryšį su Izraeliu ir net su ... Portugalija."

Meany taip tvirtina, kad komunistų dedamos pastangos išgalėti Portugalijoje yra glaudžiai surištos su JAV autoriteto nuosmūkiu. Tai reiškia, kad Amerikos kariškas pranašumas prieš SSSR yra žymiai sumenkėjęs. "Ir jokiomis gražbylystėmis negalima paslėpti pasaulio išgalinčios pažiu-ros, kad "detente slepia nervingumą ir atsisakymą ginti laisvę pasaulyje", visai atvirai pripažįsta unijų bosas.

"Komunizmas žygiuoja

NEPAPRASTOS KONFERENCIJOS INFORMACINIS PRANEŠIMAS

Chicagoje balandžio 12-13 dienomis buvo susirinkusi pagrindinių Lietuvos laisvinimo darbo institucijų ir organizacijų konferencija. Šios konferencijos tikslai, trumpai suglaudus, buvo aptarti susidariusią padėtį, sutarti ypatinguosius uždavinius, priemonės ir organizaciją šiems uždaviniams vykdyti per ateinančius kelis mėnesius.

Konferencija vienbalsiai sutarė, kad padėtis yra grėsminga Lietuvos valstybingumui ir lietuvių tautai.

Vlikas ir Lietuvių Bendruomenė buvo nuomonės, kad informacijos ir ryšių reikalui steigtinai laikinas informacijos koordinacijos centras, kuriame būtų atstovaujamos 5-kios pagrindinės laisvinimo darbo organizacijos. Altos nuomone, tokia koordinacija vykdyti-na tik per Vliką, kuriam pažadamas pilnas bendradarbiavimas.

Vlikas ir Lietuvių Bendruomenė reiškė nuomonę, kad jungtinio ypatingojo fondo mintis, kaip Vliko paskelbta anksčiau, buvo tikslinga. Altos siūlymu su Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija ir šia ypatinga padėtim aplamai susijusiems uždaviniams finansuoti Tautos Fondas tęsia "ypatingojo fondo" sutelkimo veiklą; Alta teikia tai veiklai paramą.

Konferencijos sutarimų komisija: Jurgis Valaitis, Juozas Skorubskas, Donatas Šatas.

Lietuvos laisvinimo darbo Nepaprastoji konferencija įvyko Chicagoje, Bismark viešbučio patalpose, balandžio 12-13 dienomis.

Konferencijos uždaviniai bei tikslai buvo išryškinti

pirmyn. Vakara traukiasi visuose frontuose. Tai yra kartūs detentes vaisiai", baigia šį JAV administracijai nekodynuojantį straipsnį George Meany.

Tačiau ar šie žodžiai gali pakeisti Mansfieldo ir kitų nusistatymą kuriems "Vietnamas nesudaro jokios svarbos JAV gynybai". Ir kiek tokių naivių politikierių Amerikoje? (ba)

Vliko atstovo konferencijos koordinacinėje komisijoje. Koordinacinė komisija sudaryta iš Vliko, Altos ir Bendruomenės atstovų, iš anksto susitarė dėl siūlomos darbotvarkės ir tvarkė kitus techniškus reikalus. Nepaprastoji konferencija, Vliko sukviesta, su visais konferencijos dalyviais iš anksto susitarus. Joje dalyvavo: iš Diplomatinių Tarnybų dr. Stasys Bačkis, Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono patarėjas, ir Generalinė Konsulė Juzė Daužvardienė; Vliką atstovavo pirmininkas dr. Kęstutis Valiūnas, vicepirmininkai Jurgis Valaitis ir Aleksandras Vakselis; PLB — Jonas Kavaliūnas, Donatas Šatas ir Algis Zaprackas; Alta — pirmininkas dr. Kazys Bobelis, Teodoras Blinstrubas ir Juozas Skorubskas; JAV LB — Algis Gečys, Aušra Zerr ir A. Kuprys; Kanados LB — Jonas Simanavičius; LLK — pirmininkas Vytautas Vaitiekūnas.

Konferencijai vadovavo trijų organizacijų pirmininkai iš eilės. Įvadinėse pastabose dr. Bačkis, sveikindamas konferenciją, ypatingai pabrėžė genocido grėžimą, jei Lietuvos inkorporacijos tarptautinio nepripažinimo padėtis esmingai pasikeistų neigiama prasme.

Pagrindinį Vliko pranešimą padarė pirmininkas dr. Valiūnas. J. Kavaliūnas, PLB valdybos vardu perdavė konferencijai centro valdybos susirūpinimą suderinti skelbiamą ypatingojo fondo laisvinimo reikalams klausimą su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso finansiniais poreikiais. Konferencijos buvo sutarta tai priimti dėmesin, nepamirštant mūsų jaunimo einamųjų svarbių reikalų.

JAV LB delegacijos pirmininkas A. Gečys padarė pranešimą, liečiantį lietuvių ryšių ir žinių centrą. Pirmiausia, buvo pastebėtas tokio centro reikalingumas, o iš kitos pusės aplinkybė, kad jis planuojamas ribotam kelių mėnesių laikotarpiui. Informacijos darbas, nukreiptas į lietuvių ir sveitintaučius bei įvairias įstai-gas, būtų vykdomas atskirose vietose. Į šią darbą tektų įtraukti specialistai — žurnalistai ir kt., kurie savo tarpe palaikytų ryšį telefonu ir periodiniais pasimatymais, pasikeistų mintimis ir informacine medžiaga. Ši darbą organizuotų ir — svarbiausia — derintų komisija, į kurią pagrindinės laisvinimo organizacijos numato po vieną atstovą.

Apie darbų finansavimą kalbėjo Vliko vicepirmininkas Vakselis, pateikdamas svarstymui ypatingo jungtinio fondo projektą. Buvo siūloma fondo pagrindą sudaryti pagrindinių organizacijų finansiniais įnašais, o jo didžiąją dalį surinkti iš mūsų visuomenės bendromis šių organizacijų ir jų padalinių pastangomis.

Diskusijose dėl pranešimo buvo atsisakyta pirmosios fondo sudarymo dalies. Kalbėta apie konkrečius uždavinius, sąmatos sudarymą ir finansinės veiklos vykdymą. Siūlyta, kad finansų pa-

skirstymą tvarkytų jungtinė organizacijų komisija, o kad techniškai fondo administravimas būtų vykdomas Tautos Fondo įstaigos. Lietuvių Bendruomenės atstovai pritarė fondo reikalui ir kitiems su tuo susijusiems pasiūlymams. Alta nematė reikalo steigti jungtinį fondą.

Visi konferencijos dalyviai sutarė, kad iki šiol atskirose vietovėse vykdytą ir vykdomą veiklą yra gera, davusi konkrečių ir teigiamų rezultatų. Ši nepaprastoji konferencija buvo laikyta uždara. Jai pasibaigus, buvo sukvieisti spaudos atstovai ir jie apie konferenciją išsamiai painformuoti.

Negalima, deja, nepaminėti ir kai kurių faktų bei įvykių, kurie lemtingai palietė rūpestingai paruoštą konferencijos darbą.

Pasiskelbusios reorganizacinės Lietuvių Bendruomenės vadovaujantieji asmenys pasiūlymą kalbamą nepaprastą Lietuvos laisvinimo darbo konferenciją panaudoti savo organizacijoms tikslams propaguoti. Atvykę be konferencijos rengėjų žinios, remiami Altos pirmininko ir kelių kitų jos valdybos narių, jie nelaukiai sudarė padėtį, kuri grėsė konferencijos pairimu. Kol padėtis buvo išlyginta, sugaišta daug brangaus laiko ir konferencijos išvados dėl to labai nukentėjo.

JAV Lietuvių Bendruomenėje įvykusio skilimo problemos toks jų žygis ne-

išsprendė. Priešingai — ši sprendimą žymiai apsunkino.

Konferencijos atidarymo proga buvo pareikštas viltingas įsitikinimas, kad suvažiota šaukiami bendro reikalo, pareigos ir atsakomybės jausmo, kartu prisimenant 1917 metų Lietuvos valstybės kūrimo veteranus. Su dideliu apgailestavimu reikia pastebėti, kad kai kurie konferencijos dalyviai tokio sugretinimo nėra užsitarnavę.

Galima užtikrinti, kad Vlikas ir toliau dės visas pastangas derinti lietuvių ir Lietuvos laisvinimo organizacijų darbą ir bendradarbiaus visu nuožirdumu su visais, kurie tokio bendradarbiavimo nori bei siekia ne vien žodžiais, bet taip pat savo laikysena ir žygiais.

Dar per anksti šią konferenciją vertinti, tačiau linkėtina, kad iš laiko perspektyvos žiūrint, savo išvadoje ji būtų teigiama lietuvių bendro darbo ir vieningumo išraiška.

Tuo tarpu visi tęskime ir plėskime užsimotuosius darbus šiuo Lietuvai grėsmin-gu metu. (ELTA)

BUSINESS OF YOUR OWN FOR \$1,985

If you are ambitious, self-motivated, looking for that one opportunity to get you off and running, investigate this Unusual Business (Credit Card). A Small Investment and a Willingness to Work can provide you with Unlimited Earnings. Perfect Business for men, women & partners, whatever your background. This Business is designed to Generate a Good Cash Return immediately. For details:

Call G. P. S. Corp.
Toll Free — 800-241-3124

(26-32)

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINA**

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

MEN — WOMEN

HIGH SCHOOL GRADUATES

WANTED

For These Important Jobs:

Administrative Personnel
 Mechanics
 Welders
 Machinists
 Gun Smiths
 Auto Parts Men
 Canvas Repairmen
 Wrecker Operators
 Optical Repairmen
 Crane Operators
 Printers

Partime Military Service

Intelligence Analysts
 Interpreters
 Foreign Language Specialists
 Computer Repairmen
 Photo Laboratory Specialists
 Radio Teletype Operators
 Communications Specialists
 Instructors
 Equipment Operators
 Counter Intelligence Specialists
 Medical Technician

You don't need experience. If you qualify we'll guarantee you training in the job you choose. And we'll pay you while you learn! Make your part time job a part time career.

U.S. ARMY RESERVE OPPORTUNITIES

Huisman U.S.A.R. Center
 Harvard and Richmond Rds.
 Warrensville Hts., Ohio 44122

216-464-1650

Schlegel U.S.A.R. Center
 11410 Broadway Ave.
 Garfield Hts., Ohio 44125

216-271-3600

MOTE U.S.A.R. CENTER

5301 Hausman Rd.
 Parma, Ohio 44130

216-886-2880

(31-33)

Revoliucijų židiniuose...

Vladė Butkienė

ITALIJOJE IR PORTUGALIJOJE

(2)

Suvažiavusiems į kongresą buvo surengtas Italų Kvarteto koncertas, pagrojęs Debussy, Bocherini ir Haydyn kūrinys. Negaliu praleisti fakto, kad iš gausaus skaičiaus vokiečių kompozitorių parinko Haydn "Kaiserquartet", op. 76, no 3, kurio pagrindinė melodija yra Vokietijos himno melodija. Klausydama daugybės "Deutschland, Deutschland ueber alles" variantų, sukau galvą, mėgindama išpėti, ar sąmoningai, ar atsitiktinai ji grojo.

Girdėjau kai kuriuos kongreso dalyvius stebintis sovietų atstovais. Jie kažkodėl nesilaikė kongresams nustatytos tvarkos, neatsiuntė savo paskaitų konspektų, kuriuos rengėjai iš anksto atspausdina ir išsiunčia kongreso dalyviams susipažinti ir apgalvoti klausimus bei neaiškumus būsimoms diskusijoms paties suvažiavimo metu. Iki pat paskutinės minutės buvo abejojama, ar iš viso Sovietų atstovai atvyks. Jie dalyvavo, o kai viena jų daktarė paskaitė savo pranešimą, tai jų grupės vadas viešai dėkojo, išskeldamas jos didelį pasitarnavimą mokslui bei Sov. Sąjungai. Paprastai tokios rūšies padėkos yra atliekamos privačiai ar savos grupės narių tarpe, o viešai dėkoja visam kongresui ar paskaitoms vadovaujantis asmuo.

Šalia kelių ekskursijų po miestą ir apylinkes ir bendrų pietų-banketų, kongreso užbaigimui Milano Miesto Taryba visus dalyvius pakvietė į savo būstinę, buvusio turtuolio namus, Palazzo Isimbardi, kokeiliams. Suėjo apie 200 asmenų. Priėmimas vyko pilies sode, kur žolė buvo tokia tanki ir žalia, kad vienas net pajukavo, jog ji esanti vienintelis žolynas visame Milano mieste; čia žolynai esą auginami tiksliai vazonuose... Tiesą sakant, Milano, o ir kitų Italijos miestų gatvės yra tokios siauros, kad jomis važiuodami amerikonių limuzinai šonkaulius susilaužytų. Net itališkos ar kitų kraštų mažiukės mašinos, vienos krypties gatve važiuodamos, vieno šonu lipa ant šaligatvio.

Atsisveikinimo vaišėse su sitikome ankstyvesnių pažįstamų, jų tarpe latvių dy-

puką iš Kanados. Taip pat susipažinome su latviu iš ok. Latvijos. Jis kalbėjo taisyklai angliškai, sakėsi esąs anglų k. mokytojas, o riebalų srityje savo darbą aiškiai nenusakė. Su mumis paskubomis atsisveikino, sakdamas turįs eiti prie savo draugų ir esąs labai pasiilgęs savo žmonos. Vėliau matėme jį stovint prie kitų savos grupės atstovų.

Kalbėdami su jaunu italų daktaru iš Romos, juokais paklausėme, kodėl jie savo mafiją užkorė amerikonomams? Šis klausimas jo neužgavo ir nenustebino. Mafijos itaka Italijoje esanti tokia didelė, kad vyriausybė yra bejėgė tvarkyti kraštą. Jis išpėjo saugotis vagių, ypačingai vad. "Scippatori", kurie vagystes atlieka poromis, važinėdami motociklais. Sako, čia vagys laikosi viešo neratyto įstatymo: nevoktose vietose, kurios patraukia turistus, bet jeigu lankytojas žengs žingsnį į šoną, — jis tavol!

Tai sužinoję, nutarėme Neapolyje, kuris, pagal to daktaro išpėjimą, yra vagių centras, neapsistoti. Nelaimėi važiuodami viena centrinę gatvę, pamatėme rodyklę su užrašu: Catedrale di St. Giorgio. Kaip čia savo krašto globėję neaplan-

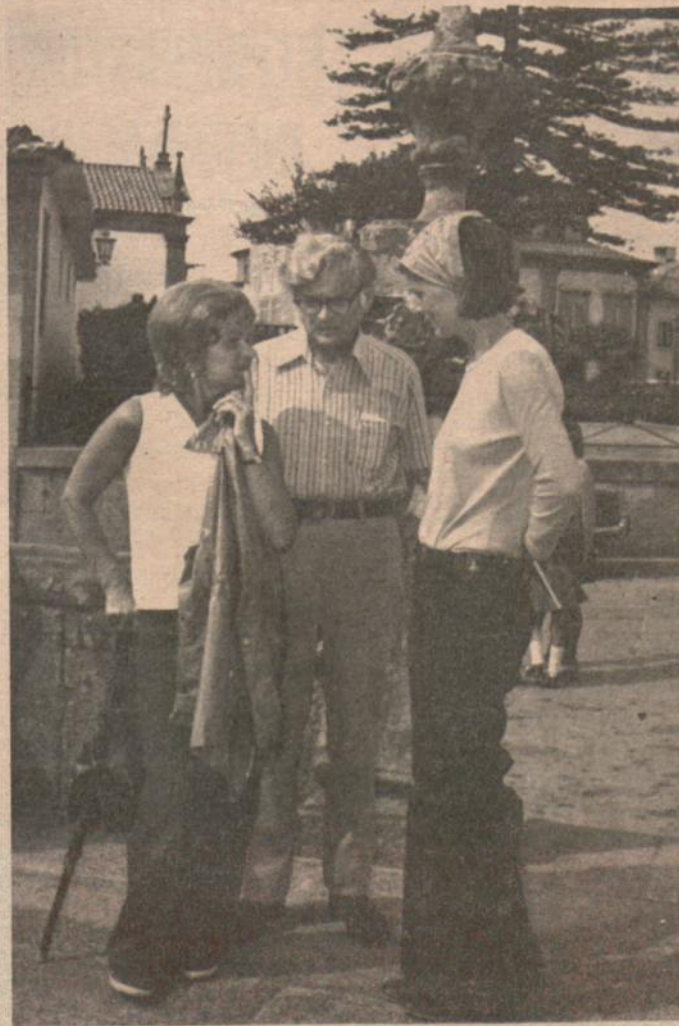
Susigundom, pasukam iš kelio apžiūrėti šv. Jurgio garbei statytą katedrą ir pasidžiaugti būreliu vaikučių, kuriuos tuo metu senukas kunigas, susiklupęs prieš altorių, mokė melstis. Iš jos išėjus porėlė "scippatori" pademonstravo kišeninių mokyklose išėjus mokslus. Viskas įvyko taip greitai ir apgalvotai, kad tegalėjau gerėtis "švariai" atliktu darbu: kol apsisukau, vos vos spėjau atsisveikinti su savo rankinuku, mojančiu man nuo motocikliuko už pakalinės sėdynės. Stovėjau prie savo užrakintos mašinos ir galvojau, kad tie vyrukai prieš kokį šesetą metų dar mokėsi poterių. Gal net toj pačioj St. Giorgio bažnyčioje, gal net patį kleboną, kuris ir šiandien vaikučius tebemoko... O štai, jie dabar jau profesionalai su geru patyrimu! Gi St. Giorgio mane ramino šnibždėdamas į ausį, kad žemiškų daiktų netekimas žmo-

gų praturtina dvasiniai; kad gimiau nuoga ir nuoga iš šio gyvenimo išeisiu; kad jau nam italiukui reikia kokių nors būdu verstis šioje ašrų pakalnėje!

Žinoma, būdamas ir lietuvių patronas, šv. Jurgis ir manęs neapleido. Patarė nepasilikti Neapolyje, važiuoti už miesto ir susirasti motelį, aptvertą aukšta tvora ir su užrakinamais vartais. Vėliau jis nulydėjo mus į Romą. Ten, Amerikos ambasadoje pavogto paso vietoje mano atvaizdą įklįjavo į mano vyro pasą, prispaudė antspaudu, prieš tai gerai apklausinėję, kad per klaidą jo neapvesdintų su ne ta moterimi. Ambasadoje amerikiečių, apvogtų Venecijoje, Florencijoje, pačioje Romoje ir kt. miestuose, buvo daug. Reikėjo stovėti eilėje pas fotografą bei ambasadoje, pildant anketas. Pasakojomės savo nutikimus, apgailestavome prarastus dokumentus, pinigų, brangenybes...

Romoje apsistojome Lietuvių Katalikų Šv. Kazimiero Kolegijoje, kur, rūpestingo ir nuoširdaus prel. L. Tulabos globėjimu, saugiai ir maloniai praleidome kelias dienas. Jis surasdavo laiko ne tik pakalbinti valgykloje, bet net gauti leidimus Popiežiaus audiencijai.

Tenai sutikome a.a. prel. J. Končią, buvusį Balfo steigėją ir ilgametį pirmininką, kuris vis juokavo sakdamas, kad galų gale pasiekęs idealaus subrendimo — 85 metų amžiaus. Vėliau, joje jis mus palinksminavo savo prisiminimais. Tada dar nežinojome, kad prel.

Vladė Butkienė, dr. Antanas Butkus ir kanadietė Wm. Kay iš Sascachuan, po konferencijos laisvame pašnekesyje.

Tulabos globoje jis jau leido paskutines savo gyvenimo dienas, nes, kaip pats sakėsi, iš savo kuklių išteklių kur nors kitur nebūtų galėjęs pragyventi...

Čia taipgi susipažinome su prof. Angele Avižonienė, istoriko dr. K. Avižonio našle. Šiuo metu ji gyvena Kolegijoje, yra Liet. Katalikų Mokslių Akademijos valdyboje ir ruošia spaudai dr. Avižonio rankraščiuose paliktą istorinę medžiagą. Tai ilgas, daug kruopštumo ir atidumo reikalaujantis darbas. Rankraščiai išmarginti, įterpimai, paaiškinimais, pastabomis, kartais rašytomis ant atskirų lapelių. Visa medžiaga sudarys bent 5-6 tomus. Jis apima Lietuvos

istoriją iki 17 šimtmečio ir papildoma daugeliu spragų, kaip antai: Lietuvos Teisės, Švietimo, Ekonominio politinio gyvenimo ir t.t. Šalia to dr. K. Avižonis paliko studiją, kurioje nurodoma eilė istorinių šaltinių, paneigiančių teoriją, kildinančią lietuvių iš senovės romėnų.

P. Avižonienės pasiūlymą aprodyti Romą mieliai priėmė ne vien dėl to, kad ji gerai žino miestą, bet norėjome ją nors trumpam laikui atitraukti nuo intensyvaus darbo.

Nenoromis atsisveikino su šv. Kazimiero Kolegija, kurioje apsistoja daugybė ekskursijų bei pavienių asmenų. Šalia patogaus

susisiekimo autobusais, tenai radome vietos ir automobilui pasistatyti. Seselių rūpestingumas yra pasakiškas, kainos neaukštos, patalpos saugios ir patogios. Prie to viso dar netikėtai senų draugų susitikimai!

Pati Italija paliko nedisciplinuoto, paurusio krašto vaizdą. Tai griūvanti tvirtovė, Romos Imperijos sukurta, Krikščionybės perstatyta, o dabar laukianti tvirtų ramsčių griūvančioms sienoms prilaukti. Ima baimė, kad vietoj ramsčių tas kraštas gali susilaukti raudonų vėliavų.

Antroji konferencija, biologinės lastelės membranos tyrinėjimo srityje, ruošta NATO (Advanced Study Institute), įvyko Portugalijoje, Espinho mieste rugpjūčio 10-17 d. 1974 m. Joje dalyvavo mokslininkai iš 24 valstybių. Paskaitos ir diskusijos buvo anglų k., bet niekas nekvadrino per daug galvos, jeigu liežuvis nesisuko taip taisyklingai, kaip tikras anglas arba amerikonas norėtų. Visi dalyviai gyveno viename viešbutyje, drauge valgė, visi vašinosi gana dažnuose vyno ragavimo pusvalandžiuose, o tai prisidėjo prie greitesnio susipažinimo. Rengėjai, Portugalijos universitetų profesorai, buvo labai rūpestingi, vaišingi ir nuoširdūs. Dalyviai, nors su daktarų titulaus, bet gana jauni, šnekūs, drąsūs, jautrūs kito nuomonei, nesibaidę net meilesnį žvilgsnį vienas kitam užmesė.

(Bus daugiau)

• Sesučių Trio — Ramunė, Joana ir Teresė Drūtytės, akt. Eglė Vilutienė atlieks meninę programą ALT S-gos Chicago skyriaus pavasario baliuje š. m. gegužės 10 d. Lietuvių Tautinių Namų salėje. Pakvietimai balių saugami pas valdybos narius.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

VYT. ALANTAS

Ištrauka iš romano

SKRAJOJANTIS AGRONOMAS

(2)

-- Atsiprašau, ponias Ksavėra, užsisvajojau apie tamsios gardesius... Tikrai būtų malonu...

-- Jau žinau, ką pasakysit, gali nesakyti: būtų malonu, tik laiko neturiu, -- pertraukė jį Dumčienė. -- Tai tamsios mėgiamiausias pasiaiškinimas: neturiu laiko! Visai nusidirbsi: kas bus kai jauną žmonelę gausi?

-- Gal gausiu senmergę? ... Tikrai, ponias, negaliu: dėkoju už pakvietimą.

-- Nėra ko dėkoti: pats gailėsis nepaskanavęs mano baravykėlių. Kitą kartą galėsi smaguriauti tik leplėlėmis.

-- Tamstos ir leplės, kaip dievų gomuriui pagaminotos...

-- Žinau, žinau, tamstelei barstyti komplimentais ar žirniais vis tiek pat. Viso labo! Jei pergalvosi, keliuką į Rožių gatvę žinai. Užsuk be ceremonijų.

-- Viso labo, ponias Ksavėra. Dar kartą dėkoju, -- jis padėjo ragelį. -- Po velnių praleisti tokia proga! -- jis perbraukė per plaukus ranka pereidamas per kambarį.

Bet agr. Rožėnas nepriklausė prie tokių darbuotojų, kurie mėgsta atidėlioti rytdienai, kas padarytina šiandien. Jis seniai svajojo apie jaunųjų ūkininkų sąjūdį, ir, kai tokios organizacijos įstatai jau buvo surašyti ir patvirtinti, jam svilo padai nedelsiant griebtis darbo. Rožėnas paskubom ėmė persirenginėti: užsimovė brezentinėmis kelnėmis, išsipykę aulinius batus, užsivilko odinį švarką ir, užsimaukęs ant galvos motociklinį šalną, nusileido apačion. Kieme sto-

vėjo šeimininko sandėliukas, prikrautas visokio šlamšto. Ten Rožėnas laikė ir savo nebe pirmos jaunystės motociklą. Užvedęs motorą, jis išsistūmė mašiną iš kiemo ir išvažiuojo iš miestelio.

Dumblinėlis ant vieškelio taškėsi, bet ne taip labai, kaip kad jis galvojo. Motociklas bėrė tiek, kiek leido patįžęs kelias. Rožėnas mėgo smarkiai važinėti, ir ūkininkai praminė jį skrajojančiu agronomu. Diena buvo rami, bet nuo greito važiuojimo jam putė veidas drėgnas, gaivus oras, kurį jis kartas nuo karto giliai įkvėpdavo krūtinėn. Jis mėgo rudenį, bet jis mėgo ir visas metų atmainas, kurios bėgo jam pro šalį, kaip telefono stulpai pakeliui, nes, būdamas įnikęs į savo darbą, nebelabai ir sezonų pasikeitimus bepastebėdavo. Kiekvienas metų sezonas jam atnešdavo savo malonumų bei rūpestių.

Padangė niūksėjo apsidengusi tamsiais, sunkiais, pilkais debesimis, kurie, rodėsi, netolimais už miško remiasi į žemę. Rožėnui kartais pasivaideliodavo jį važiuojant po dideliu murzino stiklo kupolu, už kurio išnirus turėjo prasidėti nebe žvyru, o cemento išpiltas kelias, ir pakelėse turėjo sušvisti naujai pastatytos, mūrinės, raudonais stogais sodybos. Tai buvo jo vaizduotės išpuoselėta naujosios Lietuvos vizija...

-- Kada po galais iš to purvynėlio mes iškopsime į kalnelį? -- jis šūktelėjo, nekantraudamas ir spūstelėdamas gazą. Motociklas šūktelėjo pirmyn ir agronomui dingtelėjo į galvą jį lekiant užkariauti naujosios Lietuvos...

Agronomas Zigas Rožėnas ūkininkuose buvo populiarius ir mėgiamas. Jiems patiko jo paprastumas, paslankumas ir paslaugumas padėti kam reikėjo jo patarimo ar pagalbos. Juos itin stebino jo iškaltas, nepaprasta atmintis. Jie nujuokaudavo, kad jų agronomas nešiojantis savo galvoje visas Lietuvos žemės ūkio žinias. Rožėnas buvo pats kilęs iš ūkininko šeimos ir gerai pažinojo žemdirbių galvoseną. Kaimiečiai ne per labiausiai mėgo išsitviskusius inteligentus: puošnius apdaras juos varžė. Ar agr. Rožėnas kukliai vilkėjo norėdamas prisiderinti prie kaimiečių skonio, ar apdaras aplamai jam buvo nelabai tai čia kas, nesvarbu: svarbiausia -- tarp kaimiečių jis norėjo būti "savas žmogus" ir toks iš tikrųjų buvo. Tik eidamas į svečius jis pasipuošdavo: užsivilkdavo išėginį švarką, kurį, anot jo, pasisūdinęs baigdamas žemės ūkio Akademiją, ir pasirišdavo lietuvišką kaklaryšį, kuris betgi dažnai būdavo smuktelėjęs žemyn arba kryptelėjęs į šalį. Jis ėjo 25 metus, nors atrodė daug jaunesnis. Tūlas nunokęs ūkininkas kartais paabėjodavo, kaip toks jaunuolis galis tiek daug išmanyti apie žemės ūkį ir sutalpinti tiek žinių savo galvoje, bet agr. Rožėnas išmanė ir nešiojosi savo galvoje statistikos "biūrelį". Išpopuliarėti ūkininkų tarpe jam padėjo ir ta aplinkybė, kad jis mėgo pasižmonėti, mėgo jaunimą ir nevengė dailių ūkininkaičių draugystės...

Sukarti tuos 7 km tarp Paažuolių ir Pasartės kaimo jam buvo patys niekai ir, nepaėjus nė valandos, jis įvažiuojo į Leipokalnio sodybą.

-- Na, pons Rožėnai, ar tik negeroji bus tamsta išvijusi iš namų tokiu oru? -- sveikinosi išėjęs svečią pasitikti Norgaila.

-- Reikalai, pons Norgaila, reikalai, -- atsakė jis nusi-maudamas prieangyje brezentines kelnės.

(Bus daugiau)

ŠI ŠEŠTADIENI, BALANDŽIO 26 D. 8 VAL. VAK.

SEVERANCE HALL

L.T.M. ČIURLIONIO ANSAMBLIO

35 METŲ SUKAKTUVINIS

KONCERTAS

Dirigentas komp. ALFONSAS MIKULSKIS

Kanklių orkestras —
ONA MIKULSKIENĖ,

Chormeisteris —
RYTAS BABICKAS,

Čiurlionio ansamblio tautinių pučiamųjų muz. instrumentų orkestras 1951 m.

Tautiniai šokiai —
ANT. MOCKAPETRIS
ir
RŪTA MOTIEJŪNIENĖ.

VYRŲ, MOTERŲ IR
MISRUS CHORAS,
KANKLIŲ ORKESTRAS
IR TAUTINIAI ŠOKIAI.

Komp. Alfonsas Mikulskis
Čiurlionio ansamblio įkūrėjas
Vilniuje ir dabartinis
vadovas.

PROGRAMOJE:
LIETUVIŲ KOMPOZITŲ
RIŲ CHORINIAI KŪRINI
AI IR MŪSŲ TAUTOS
DAINOS CHORAMS SU
KANKLIŲ ORKESTRU IR
SOLISTAIS.

Čiurlionio ansamblio Lietuvių kultūriname darželyje Clevelande 1951 metais.

APAČIOJE: Čiurlionietės šoka tautinius šokius.

Ona Mikulskienė, kanklių
orkestro vadovė

Vladas Plečkaitis, Čiurlionio
ansamblio valdybos pirminin-
kas

Sol. Irena Grigalidnaitė.

Rytas Babickas, Čiurlionio
ansamblio chormeisteris

Bilietai gaunami pas čiu-
rlioniečius, Lietuvių Klube,
Patrijos ir Baltic Delikate-
sen krautuvėse, taip pat prie
bilietu kasos Severance
Hall. Telefonu galima užsi-
sakyti pas H. Bankaitį —
333-3780. Bilietu kainos —
2, 3, 4, 5, 6 dol.

PASIRUOŠIMAI V TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI

JURGIS JANUŠAITIS

Tautinių šokių šventės, ruoštos JAV, o pastaruoju metu jas ruošti bandoma mažesniu mastu ir Kanadoje, yra šviesūs atspindžiai, ženkliną išieivijos lietuvių pajėgumą ir tautinį gyvastingumą.

Praėjusios šventės buvo įspūdingos. Daug šokėjų, desėtkai su viršum tūkstančių žiūrovų. Ketvirtoji laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė ypatingai buvo sekminga, įspūdinga. Jai vadovavo didelės energijos ir sugebėjimų vadovai – Genovaitė Breichmanienė ir dr. Leonas Kriaučiūnas. Joje dalyvavo net JAV prezidento žmona ponja Nixon ir tai atkreipė JAV didžiosios spaudos, radijo ir televizijos dėmesį. Tai dėkinga propaganda ir mūsų kenčiančiai tėvynei Lietuva.

JAV LB Krašto valdyba ir Tautinių šokių instituto vadovybė su dideliu rūpesčiu ir energija imasi naujo žygio – pradėjo ruošti Penktąją lietuvių tautinių šokių šventę, kuri įvyks 1976 metais rugsėjo mėn. 5 d. Darbo dienos savaitgalyje, Chicagoje.

JAV LB Krašto valdyba šventei vadovauti pakvietė ir jie sutiko būti: programos direktore Detroito tautinių šokių grupės Šilainės vadovė Galina Gobienė, turinti ilgą praktiką bei reikiama tautinių šokių paruošimo išsimokslinimą, atseit tos srities žinovė. Gi rengimo Komitetui vadovaus žymus skautų veikėjas, turįs organizacinių ir administracinių gabumų inž. Bronius Juodelis.

Bronius Juodelis, komiteto pirmininkas

Pirmame posėdyje, kuris įvyko Komiteto pirmininko Br. Juodelio namuose, Downers Grove, Ill. buvo plačiai apžvelgtos visos šventės ruošimo problemos. Pirmininkas komiteto nariams patiekė plačią darbų programą, įvairių komisijų sudėtį.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Juozas Gaila, dėkodamas vadovams, sveikindamas komitetą, pažadėjo šventės rengėjams bei Tautinių šokių institutui visokeriopą LB paramą.

Posėdyje dalyvavusi Tautinių šokių instituto vedėja – pirmininkė Jadvyga Matulaitienė pažymėjo, kad jau yra išsistumę grupės: I–ji vakų nuo 10 iki 12 metų; II–ji paauglių nuo 13–17 metų; III–ji vyresniųjų nuo 17 metų ir vyresnių ir IV–ji veteranai šokėjai.

Iš pirmininko patiekto darbų plano matyti, kad, ruošiant šventę, dirbs dvi pagrindinės grupės: Tautinių šokių institutas, kuris tvarkys dalyvaujančias šventėje šokėjų grupes, paruos programą, rūpinsis muzikos, dirigento, dekoracijų, apšvietimo ir kitais reikalais. Pro-

gramos direktorė Galina Gobienė tiesioginiai rūpinasi šventės meniniais reikalais – ir palaikys ryšius su Komiteto pirmininku.

Galina Gobienė, programos direktorė

Šventės komitetas tvarko visus šventės ruošimo administracinius reikalus, talkina programos direktorei, rūpinasi finansais ir pan. Pažymėtina, kad komiteto pirmininkas Br. Juodelis yra paruošęs labai smulkiai detalizuotą darbų planą, pagal kurį šventės ruošimo darbe turės dalyvauti didelis skaičius asmenų – talkininkų.

Prašoma skubiai, neatidėliojant visas veikiančias tautinių šokių grupes, ne vėliau iki birželio mėn. 1 d. registruotis programos direktorės adresu:

Mrs. Galina Gobienė, 6849 Vernon Ave., Dearborn Hgts., Michigan, 48127.

Jadvyga Matulaitienė taip pat pažymėjo, kad turinti žinių, jog šventėje nori dalyvauti ir Pietų Amerikos tautinių šokių grupės. Jau dabar, esą, reikėtų įžvelgti atvykimo sąlygas, nes tas glaudžiai rišasi ir su finansiniais ištekliais.

I šventės komitetą iki šiol sutiko įeiti ir įsijungė i darbus, be vadovų Galinos Gobienės ir Broniaus Juodelio, J. Cijūnienė, V. Kamantas, A. Rauchienė, G. Rimkienė, V. Stankienė, J. Krutulienė, G. Džiugienė, Dr. Razma.

Apie komiteto bei komisijų darbus, žinoma, dar ne kartą teks sugrįžti informuojant spaudoje plačiąją lietuvių visuomenę.

Džiugu, kad šventės ruošimo darbai pajudėjo ir, reikia manyti, kad komitetas, vadovai, Tautinių šokių institutas suruoš ir šią šventę įspūdinga, meniniu požiūriu vertingą ir kaip, tik minint JAV 200 metų nepriklausomybės sukaktį, sugebės lietuvių tautinę kultūrą ryškiai pristatyti ir šio krašto žmonėms.

Sia proga lietuvių visuomenei pristatome Penktosios lietuvių tautinių šokių šventės pirmininką inž. Bronių Juodelį. Jis yra baigęs universitetą biznio administraciją bakalauro laipsniu. Vėliau pedagogikos mokslus baigė De Paul universitete, įgydamas mokytojo teisės gauti bakalauro diplomą. 1972 m. Northeastern universitete, Illinois, įsigijo magistrą iš pedagogikos. Veiklus visuomenininkas, dalį gyvenimo praleido aktyviai dirbdamas su skautais. Buvo vyriausio skautininko pavaduotoju, vėliau vyriausiojo skautininku. Studijų metais aktyviai veikė lietuvių studentų sąjungoje, centro valdyboje, eidamas įvairias pareigas.

Siuo metu dirba Chicago aukšt. valstybinėje mokykloje koordinatoriaus pa-

reigose. Dėsto Pedagoginio-mė lituanistikos institute pedagogiką ir psichologiją.

Šiam sumaniam vyrui, kaip matome, patikėtos sunkios ir atsakingos Penktosios lietuvių tautinių šokių šventės organizatoriaus pareigos.

Šventės direktorę Galiną Gobienę plačioji visuomenė taip gerai pažįsta. Ji, vadovaudama garsiajai Šilainei ne tik savoje kolonijoje, bet ir kitose JAV vietovėse bei amerikiečių tarpe žinoma, kaip gabi organizatorė, autentiškų tautinių šokių puoselėtoja, gabi tautinių šokių vadovė ir mokytoja, gebanti nuoširdžiai dirbti su lietuvių jaunimu ir gražiai mokanti su savo Šilaine reprezentuoti tautinę mūsų kultūrą. Ankstyvesnės šventės ruošiant ji yra buvusi meno vadovų asistente, gebanti tautiniuose šokiuose išieškoti grožio, meniškumo, neprasilenkiant su jų autentiškumu. Galina Gobienė savo patirtimi užtikrina ir Penktosios lietuvių tautinių šokių šventės grožį ir sekme.

Pradėjusius šventės organizavimo darbus linkėtina sekmės, o lietuvių visuomenei prašymas – visokeriopa šventw remkime.

OMAHA

RUOŠIAMASI KONCERTUI

Po ilgos ir varginančios žiemos, žengiant pavasariui per prerijų krašto laukus, atbudo nedidelė bet gausi organizacija, kurios nariai sambūriais Omahos lietuvių kolonija. Pirmosios pavasario saulutės šviesoje sujudė darbščios bitės, lietuvių moterų klubas. Jos balandžio 27 d. ruošia malonią staigmeną, tokią pirmą Omahoje, pavasario madų parodą. Šios parodos žvaigždė ir dėmesio centras bus sol. Elenutė Blandytė iš Chicago, kuri čia modeliuos jos pačios sukurtus puikius rūbus. Viešnia maloniai sutiko pradžuginti ir daina. Atsilankiusieji pasidžiaugs gražia aplinka ir estetiniu grožiu.

Gegužės 4 d. Omahos lietuvių choras Rambynas ruošia 25-kių metų, jo sukakties ir veiklos minėjimą – jubiliejų. Ta proga, bus koncertas ir banketas. Koncerto programoj pasirodys mišrus choras, moterų choras ir vyrų choras. Tautinių šokių grupė Aušra išpildys visų mėgiamų tautinių šokių. Be to, koncerto programą praturtins reti svečiai, du žymūs smuikininkai iš Toronto, senesniai atvykę iš okup. Lietuvos. Danutė Pomerancitė ir jos vyras. Šių virtuozų atsilankymu i Omahą rūpinasi muz. Br. Jonušas. Savu laiku Lietuvoje, Danutės tėvas taip pat smuikininkas, buvo artimi kolegos, bičiuliai su muz. Br. Jonušu. Tragiškoje Pomerancitės šeimos dionose Jonušas buvo ryšys su Kipru Petrausku, kol Pomerancų kūdikis gimęs gėte buvo apgyvendintas Petrausko šeimoje. Danutė ir jos vyras, keletą dienų prieš koncertą viešės Emilijos ir Broniaus Jonušų namuose. Smuikininkė maloniai sutiko groti per lietuviškas pamaldas gegužės 4 d. Omahos lietuvių parapijos bažnyčioje. Susidomėjimas šiuo būsimu Rambyno choro koncertu yra didelis ir sveikintaučių tarpe.

Gegužės 17 d. veiklus skautų tėvų komitetas, tal kininkaujant ir skautų rūbams ruošia šaunų "Žibuoklių vakarą", kurio pelnas skiriamas skautų veik-

ANITA PAKALNIŠKYTĖ LAISVĖS VARPO KONCERTE

Piliečių klubo salėje, ši sekmadienį, balandžio 13 dieną 3 val. po pietų buvo prikimšta žmonių, kurie atėjo pasiklausyti sol. Anitos Pakalniškytės koncerto. Koncerto programa buvo sudaryta be jokio mums įprasto plano, kada mes skiriamė arijas nuo liaudies dainų, arba imame istorinį momentą. Čia lengva muzika sekė liaudies dainą ar operos ariją. Bet tas nesvarbu. Svarbu buvo tos dainos atlikimas.

Jos balsas skamba kaip labai jaunos būtybės, kuo ji ir yra. Balsinę medžiagą dar negalima vertinti, reikia palaukti. Bet ko tas vaikas yra atsiekęs, tai yra svarbiausias dainavimo prerogatyvas. Jos balsinė linija yra lygi, kaip siūlas, kaip tiesia linija plaukianti antelė, kuri palieka lygius vandens verpetus. Intonacija yra švari švarutėlė, nei mažiausio nukrypimo nejausti, plaukianti savaime iš didžiai muzikalios sielos. Pridėkite tobulą rimtą ir jūs turite darbo vaisius, kurie buvo prižiūrimi gerų profesorų, nes mokyti dainavimo būnant aštuonių metų, reikia turėti išimtinus pedagogus. Lietuvos konservatorija i dainavimo klasę priimdavo tik nuo aštuoniolikos metų amžiaus, o čia jau jūs turite pilną dainininkę, ap-rūpiną dainavimo techniką, įjungiant tikslų išsižiojimą, kvėpavimą, smulkia dinamiką. Anitos yra malonu klausytis: sekdama profesionaliais dainininkais ji tiksliai išgavo kiekvieną gaidą, ją individualiai akcentuodama pagal reikala, ar ją išdainuodama su reikalingu charakteriu ir išraiška. Programa buvo padalinta i dvi dalis, ir kiekvienos dalies viduryje solo skambino pianistas Vytenis Vasyliūnas. Pirmos dalies viduje Vytenis paskambino keturis Čiur-

lionio preliudus, parodęs puikią techniką ir frazės pajautimą bei tikslų išpildymą. Tos pačios dalies eigoje Anita išpildė: S. Romber 'Romansas', Puccini ariją iš operos 'Gianni Schichi' ir 'La Boheme', St. Šimkaus 'Kur Bakūžė', V. Kuprevičiaus 'Lakštingalos giesmė', J. Strauss ariją iš operetės 'Fledermaus', F. Loews iš operetės 'My Fair Lady', Gudauskienės 'Oi tu kregždutė' ir Ch. Gounod Valsas iš 'Romeo ir Juliette'. Anitai akompanavo Vytenis Vasyliūnas gražiai išgavęs tiek rimtas, tiek pigesnes melodijas.

Po pertraukos Anita dainavo: V. Kuprevičiaus 'Vasilkėliai', Br. Budriūno 'Mano protėvių žemė', R. Rodgers iš 'Sound of Music', J. Gaidelio 'Su tavimi', A. Bražinsko 'Nemunėli', Gudavičienės 'Apynėli', Bražinsko 'Vakaro Daina', J. Stankūno 'Vyturėli', A. Raudonikio 'Lauksiu Tavęs ateinant', ir bisui dvi dainas: Bernšteino iš 'West Side Story' ir itališką dainą. Antros dalies viduje Vytenis Vasyliūnas paskambino Ada gio iš J. Gruodžio sonatos Nr. 2. Muzikaliai įsijaukę i veiklą pianistas iškėlė liaudies dainos melodiją, kuri yra paimta temai šiam veikalui.

Koncertas praėjo dideliu susidomėjimu ir pasisekimu: klausytojų tarpe buvo poetas Leonardas Andriekus, kompozitorius Jeronimas Kačinskas, kompozitorius Julius Gaidelis, solistės Daulienė ir Balčiūnienė, solistai St. Liepas ir B. Povilavičius ir kiti. Dar ilgai susirinkę šnekučiavosi ir viens kitą klausinėjo, kaip dainininkė dainavo. Ji dainavo puikiai. Jai linkime subręsti, sustiprėti ir eiti sunkiu solistės keliu.

Elena Vasyliūnienė

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

ŠAULIŲ KULTORINĖ POPIETĖ

Stasio Butkaus šaulių kuopa balandžio 27 d. 1 val. Lietuvių Namuose rengia kultūrinę popietę.

Aktorius Karolis Balys skaitys Vlado Putvio gyvenimo ir jo raštų kai kurias ištraukas. Jadvyga Budrienė, atvykusi iš Clevelando, supažindins su Sibiro kalinės Elenos Jucitės knyga "Pėdos mirties zonoje". Clevelando žalgirio šaulių kuopos moterų vokalinis Trio vadovaujamas muz. G. Karšokienės padainuos keletą dainų. Stasio Butkaus jaunos šaulės-kanklininkės vadovaujamos Danutės Petronienės atliks kanklėmis keletą dalykėlių.

Šauliai ir visi lietuviai kviečiami atsilankyti i kultūrinę popietę ir šiuo atsilankymu parodyti meilę lietuviškai knygai ir menui. Po programos kavutė su skaniais pyragaičiais. Jaunimas įleidžiamas veltui, o i šiaugai bus imama išlaidoms padengti \$2.00 auka.

Automobilius saugos policija.

KARTĄ PAVASARĮ

Abiturientų baliui 'Kartą pavasarį' intensyviai rengia-

masi. Jis įvyks gegužės 3 d. Kultūros Centre. Abiturientus pristatys Irena Sventickaitė ir Kastytis Karvelis. Abiturientės, vadovaujamos Galinos Gobienės pašoks Sadutę. Po programos pietūs ir šokiai. Šokiams gros V. Petrausko orkestras.

Įėjimas: suaugusiems \$10, studentams \$6 ir gimnazistams \$5. Stalai užsakomi: J. Gilvydis, Kultūros Centras arba tel. 626-6639.

MIRĖ JAUNUOLIS DARIUS JURGUTIS

Balandžio 5 d. po ilgos ir sunkios ligos Fordo ligo-ninėje mirė gabus jaunuolis, turėdamas tik 15 metų, Darius Jurgutis.

A. a. Darius lankė Aukštesniąją Lituanistinę mokyklą, buvo skautas, priklausė Arų skilčiai, žalgirio draugovės Baltijos tuntui.

Dideliame nuliūdime pasiliko: tėvai Danguolė ir Jurgis Jurgučiai, sesutė Asta, broliukas Paulius, seneliai Ona ir Jonas Šeputai, Elena ir Kostas Jurgučiai, dėdė dr. Jonas Jurgutis

FARM FOR SALE

Montville — 15 Min to Ocean & 10 Min Shopping FARM W/26 ACRES

4 yr. old custom built raised ranch, 4 bdrms, 3 bths, liv. rm. w/patio. Lrg. kthen. WW Crtpng New 24x36 Barn Exceptional piece of property. Priced at \$83,000.

OAKDALE REALTY INC. 430 B Chapel Hill Rd. Aakdale, Conn. 06370 203-859-0440 (32-34)

su šeima (Kalifornijoje) ir kiti giminės.

Laidotuvės įvyko balandžio 8 d. iš Paulius koplyčios ir su atlaikytomis kun. Viktoro Krisčiunevičiaus pamaldomis Dievo Apvaizdos bažnyčioje, Holy Sepulchre kapinėse.

Laidotuvomis rūpinosi Jolanda Baužienė.

SUSIRINKIMAS IR IŠVYKA

ALTS-gos Detroito skyriaus valdyba kviečia visus skyriaus narius ir prijaučiančius i metinį ir priešseiminį susirinkimą š.m. gegužės 18 d. 12 val. (sekmadienį) Lietuvių Namuose.

Bus skyriaus valdybos narių ir revizijos komisijos pranešimai ir rinkimai. Taip pat aptartas ALTS-gos šaukiamas seimas Clevelande ir išrinkti i tą seimą atstovai.

Atskiri pakvietimai nebus siunčiami. Skyriaus nariai yra prašomi visi dalyvauti. Taip pat kviečiame ir prijaučiančius.

Šm. birželio 29 d. (sekmadienį) organizuojama ALTS-gos Detroito skyriaus nariams ir svečiams išvyka i p.p. Adamsų sodybą prie Topsisio ežero. Kviečiame gausiai dalyvauti.

INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ NAUJA VALDYBA

Balandžio 6 d. įvykusiam Kultūros Centre susirinkime išrinkta: Alfa Šukys – pirmininkas, Jurgis Mikaila – vicepirmininkas, ir Vacys Urbonas – sekretorius.

Revizijos komisija: dr. Leonas Bajorūnas – pirmininkas ir Stepas Smalinskas ir Gediminas Balanda – nariai.

TAPYBOS PARODA

Nijolės Vedegytės-Palubinskienės tapybos paroda įvyks Kultūros Centre balandžio 26-27 d. Bus išstatyti 25 meno kūriniai.

Dailininkė Clevelande meno institute yra baigusi tapybą ir grafiką. Priklauso dviem amerikiečių dailininkų organizacijoms ir jau yra suruošusi net keletą parodų. Parodą ruošia Fronto bičiuliai.

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS LB VALDYBA

Savo pirmame posėdyje balandžio 6 d. Detroito apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis taip: Jonas Urbonas – pirm., Vytas Sirgėdas – vicepirmininkas, Martynas Stonys – sekretorius, Sigitas Viskantas – iždininkas, Vacius Lelys – vicepirm kultūriniais reikalais, jo padėjėjos – Irena Sventickaitė ir Marytė Alkevičiūtė. Jaunius Gilvydis – vicepirm. švietimo reikalams, Alfredas Raguckas – seniūno vadovas ir Mindaugas Gilvydis – valdybos narys. Atstovai i Pabaltiečių komitetą: Linas Stonys, Vytas Sirgėdas ir Jonas Urbonas. Vyskupo M. Valančiaus ir Čiurlionio minėjimų komitete ir toliau lieka Martynas Stonys. DLOC suorganizuotame Amerikos 200 Jubiliejiniame Paminėjimo komitete LB atstovauja Jaunius Gilvydis.

DUCHES COUNTY

AMENIA -75 Acre Farm w/old 2 story 6 BR Farmhouse. Appears structurally sound, needs modernizing. 4 barns. Excellent views. Terms available. \$110,000. PAWLING Dutches Rity, 30 Maple Blvd., Pawling, N. Y. 914-855-3322, evens. 914-774-5039. (30-32)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

For a 74 bed General Hospital to work in beautiful sunny Florida. General duty nurses for all shifts. Good starting salary. Differential for evening and night duties. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: Administrator FISHERMEN'S HOSPITAL INC. P. O. BOX 68 MARATHON, FLORIDA 33050 305-743-5533 (28-35)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ŽAIBO TINKLININKĖS 1975 METŲ ČEMPIONĖS

Praejusį savaitgalį, balandžio 19 d., Clevelando žaibo tinklininkės JAV-bių Tinklinio Sąjungos 4-sios Apygardos pirmenybėse laimėjo pirmą vietą. Aukščiausios AA klasės komandos iš keturių valstybių (Ohio, W. Virginia, Kentucky, Western Pennsylvania) suvažiavo į Akron, Ohio, kur nuo ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro rungtyniavo. Žaibas, per visą dieną nepralošė nei vieny rungtynių, baigmėje nugalėjo Cincinnati VBC 2:0 (15:3, 15:1).

UŽBAIGTUVIŲ VAKARIENĖ

Čiurlionio ansamblio 35 metų sukakties užbaigtuvių vakariene įvyksta balandžio 26 d. tuoj po koncerto Lietuvių Namų viršutinėje salėje. Programoje: trumpas užbaigimo padėkos žodis, karšta vakariene, gėrimai ir šokiai. Kaina asmeniui tik 5 dol. Bilietai gaunami pas N. Motiejūnienę, V. Jokūbaitį, P. Mašiota ir Lietuvių klube. Bilietus prašom įsigyti iš anksto, nes prie įėjimo jų gali pritrukti.

Rengėjai

• Dr. Konstantino Vyšniausko atminimui, laike jo laidotuvių buvo surinkta Lietuvių Fondui 200 dol. Aukšto: Po 25 dol. Balčiūnai, Baltrukėnai, Steponiai, po 20 dol. vėliomes našlė Z. Vyšniauskienė, Adams, Gruzdžiai, Senbergai, Malcanai, 15 dol. Brazaičiai ir 10 dol. — Zorskai.

• Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyks š. m. balandžio 27 d., sekmadienį, 12 val. Naujosios parapijos mažoje viršutinėje salėje. Bus padaryti pranešimai ir renkama nauja valdyba. Organizacijos prašomos atsitiesti savo atstovus.

• Dominika Grigienė sulaukusi 87 metų amžiaus mirė balandžio 14 d. Akro-ne. Giliam nuliūdime paliko dukterį Stasę, žentą dr. A. Baltrukėną, vaikaičius, dukterį su šeima Lietuvoje, brolių Floridoje ir kitus giminės bei artimuosius. Velionė buvo atvykusi iš Lietuvos pas dukterį ir žentą ir išgyveno 11 metų Amerikoje. Kasmet ji pagamindavo Kaziuko mugei bei kitiems parengimams savo darbo baravykus ir voveruškas, ji net formą buvo atsi-vežusi iš Lietuvos.

Palaidota Holys Cross kapinėse Akro-ne.

Dailės parodos rengėjai - Žaibo moterų tinklinio komanda su dailininkėmis ir programos atlikėjais. Pirmoje eilėje iš kairės: dail. V. Balukienė, dail. M.B. Stankūnienė, poetės J. Švabaitės knygas pristatęs S. Barzdukas, poetė J. Švabaitė-Gylienė, J. Garlos nuotrauka

DAILĖS PARODA IR LITERATŪROS VAKARAS

Žaibo tinklininkės, garsėjančios savo pergalėmis sporto salėse, š. m. balandžio 12-13 d.d Lietuvių namuose su-ruošė įvairių savo turinių ir pasigėrėjimo vertą dailę ir literatūrai skirtą savaitgalį. Didžiosios salės sienas puošė apie 50 M.B. Stankūnienės ir V. Balukienės dailės kūrinių. Šeštadienio vakare ten pat įvyko rašytojos - poetės Julijos Švabaitės-Gylienės kūrybai skirta vakaro programos dalis. Apie jos kūrybą kalbėjo PLB garbės pirm-kas St. Barzdukas. Aptardamas autorės parašytą vaikams knygą "Gabriuko Užrašai", St. Barzdukas pripažino jos kalbos pavyzdžiumą, vaikams įdomių nuotykių gausumą, kur gamtos aprašymai nenu-stelbią vyksmo. Taip pat veikalėlis pasižymis geru humoru. Poezijos rinkinyje "Septyni Saulės Patekėjimai" eilėraščiai esą suprantami, pilni konkretybių, kurias galima būtų pavadinti mažuoju pasauliu. Pati autorė, pasidžiaugusi Clevelando vaikais skaitančiais jos "Gabriuko Užrašus" ir net parašančiais jai savo pastabas, paskaitė savo eilėraščių iš jau minėta "Septynių" rinkinio ir priedui - dar nespausdintų eilėraščių, kurių tematika - apsilankymas Lietuvoje. Gausiai susirinkusiai publikai ta programos dalis labai patiko.

Po to pianistė Rita Čyvaite ir jos kolegė Maxine Schindler fleita atliko H. Genzmerio sonatą "Il Flauto Traverso". Tai buvo malonus vakaro pajaurinimas.

Antrojoje vakaro daly Živilė Kliorytė supažindino su abiem, Clevelando pirmą kartą savo dailės kūrybą parodžiusiom, dailininkėmis.

Magdalena Birutė Stankūnienė, meno studijas pradėjusi Anglijoje Londone ir tęsusi Chicagoje V. Petra-vičiaus studijoje, Bogen kolegijoje ir baigusi Academy of Fine Arts, yra laimėjusi visą eilę premijų Chicago menų festivaliuose. Savo kūrybos parodas turėjusi Chicagoje, New Yorke, Melbourne. Šioje parodoje buvo 34 jos paveiksai, didžiūmoje grafikos kūrinių būtinėmis temomis iš Lie-

tuvos gyvenimo per ištisus metus - 12 mėnesių. Spalvingi ir labai puošnūs jos paveiksai "iš gėlių ciklo" atlikti maišyta technika ir aliejiniais stambaus formato taip pat gėlių temomis. Iš tikrųjų buvo neblogo sugestija išgyti tokių aukštos dekoratyvinės kokybės paveikslų papaušti Lietuvių namų salės sienoms, kurios šiuo me-

tu paliktos be jokio pagražinimo.

Vanda Balukienė, meno studijas pradėjusi Vilniaus Meno Akademijoje, po karo tęsusi studijas Freiburgo Meno mokykloje dail. Ad. Valeškos ir V. Vizgirdos vadovybėje. Chicagoj dailininkė lankė ir baigė Academy of Fine Arts. Keletą savo kūrinių parodų buvo suruo-

Kai dailininkės parodoje susitinka... Iš kairės: dail. R. Butkutė, M. Stankūnienė, N. Palubinskienė, V. Stankaitė-Abraitienė, rašyt. J. Švabaitė-Gylienė ir dail. V. Balukienė, V. Bacevičiaus nuotrauka.

šusi Chicagoje. 1971 m. V. Balukienė įsteigė Lietuvių Moterų Dailininkių draugiją. V. Balukienės šioj parodoj išstatytų paveikslų dauguma buvo akriliniai, kiti - aliejiniai. Tematika įvairi. Jos kūrinių eiliniams žiūrovui suprantami ir patrauklūs. Toks, pav., paveikslas - triptikas kaip "Ežeras" ir jo pakrantėj sėdinti mergaitė tikrai būtų puikus namų papuošalas daug gražesnis, negu šių laikų modernistų kuriamieji raizginiai... Scenoje buvo išstatyti labai originalūs, lig šiol čia nematyti, V. Balukienės kūrinių - lietuviškų audinių (staltiesių) imitacijos. Jie patraukė parodos lankytojų dėmesį savo nepaprastai kruopščiu atlikimu ir stebėtinu tikslumu. Nemačius jų piešimo darbo proceso sunku suprasti, kaip kantrioji menininkė galėjo tuos "audinius" sukurti. Kadangi juose vartojama daugiau spalvų, negu tikruose audiniuose, todėl gaunasi įvairus spalvų žaidimas.

Parodą aplankė virš 200 žmonių. Paveikslų, baigian-tis parodos laikui, teparduo-ta 8. Gal perdažnas parodų ruošimas komerciniu požiūriu ir nebūtų rekomenduotinas? Neseniai buvo Ad. Galdiko dailės paroda prieš tai Petrikonio 100% paveikslų palikusi Clevelande paroda. Ši kolonija gal perma-ža taip dažnai daug paveikslų išpirkti?

Rengėjos pavaišino lankytojus kava ir pyragaičiais. Visą programą pravedė Eglė Giedraitytė. Rengėjos - Žaibo tinklininkės ir šį kartą laimėjo. Ne per tinklą permuštu kamuoliu taškų skaičiumi, bet savo gražiu ir kultūriniai prasmingu renginiu ir padėtomis pastangomis. Ačiū joms! (pk)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• BALANDŽIO 26 D. Čiurlionio ansamblio 35 m. sukakties koncertas.

• BALANDŽIO 27 D. Vysk. Valančiaus mokyklos 25 metų sukaktis.

• GEGUŽES 3-4 D. Ateitininkų šeimos šventė.

• GEGUŽES 3-4 D. Giedra ruošia jaunųjų menininkų parodą.

• GEGUŽES 11 D. Motinos diena. Ruošia Žalgirio šaulių kuopos moterų sekcija.

• GEGUŽES 16-18 D. Lituanistikos instituto suvažiavimas.

• GEGUŽES 18 D. Sv. Jurgio parapijos metinis susirinkimas parapijos salėje.

• GEGUŽES 24 D. ALTS-gos sukaktuvinio seimo banketas.

• GEGUŽES 24-25 D. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 25 m. sukaktuvinis seimas.

• BIRŽELIO 1 d. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų pabaigtuvių aktas N. parap. salėje.

• BIRŽELIO 22 D. Pensininkų klubo Joninių gegužinė.

• BIRŽELIO 29 D. LKVS Ramovė gegužinė.

• LIEPOS 20 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• RUGPILIO 24 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė.

• RUGSEJO 6 Tautos šventės koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• RUGSEJO 7 D. Tautos šventės minėjimas.

• RUGSEJO 27 D. Birutinių parengimas.

• SPALIO 11 D. Dirvos 60 metų sukaktuvinis balius.

CLERK TYPIST

CLIFTON, N. J. PURCH. DEPT. \$110 START. \$120. - 3 MO. TYPE PURCH. ORDERS, SHIPMENT REPORTS CANCEL. FILE CORRES. MISC. CLERICAL DUTIES. 201-772-3200 (28-34)

m mayco
budget
stores

Plačiai žinomi
"Hanes" antraeiliai
megzti apatinukai

6 už 5.77

3
pokelyje

- Jeigu pirmaeiliai 3/3.99 iki 3/4.29
- Puikios šukuotos medvilnės S, M, L, XL
- Aptemptos kelnaitės S, M, L, XL
- Rumbuoti megzti atletiniai marškiniai M, L, XL

Vyriškų kojinių
išpardavimas

.67 pora. Reg. 1.00

Trumpos kojinės. Eiliuotą mezgimo stiliuje. 75% acrylic, 25% besitempiančio nylo. Dydžiai 10-13. Įvairių spalvų.

100 — Men's Furn., visose krantuvėse.

Paštu ir telefonu užsakymai priimami. Skambinkit 241-3070 bet kuriuo laiku.

Pirkite mieste iki šeštadienio 10-6. Pirkite Heights, Parmatown, Great Northern, Great Lakes, Southgate, Sheffield iki 9. Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ISTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

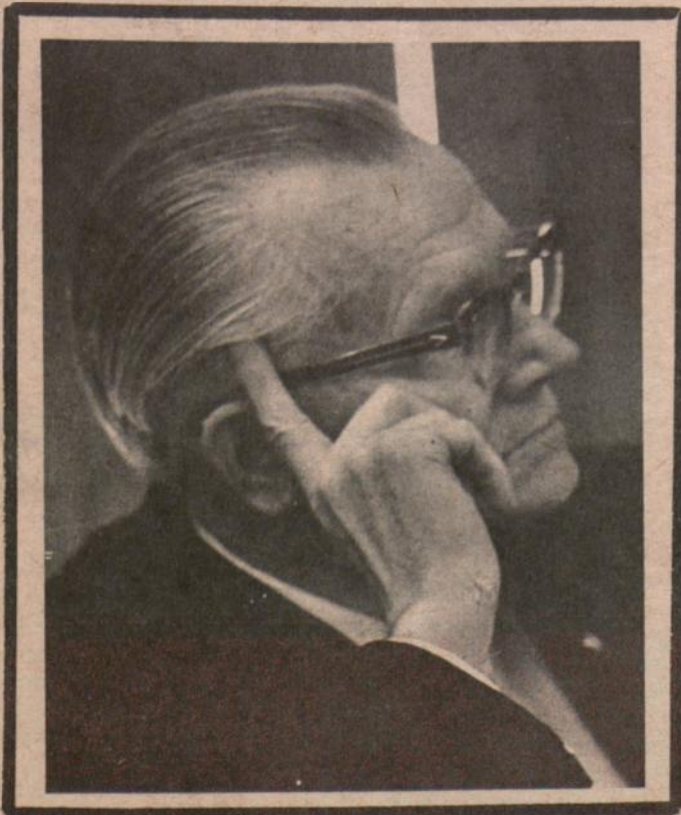
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
IRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Mirė Leonardas Šimutis

Chicagoje po ilgokos ir sunkios ligos balandžio 17 d. ryte mirė ilgametis Draugo vyr. redaktorius, visuomenininkas, buv. Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas ir įvairių organizacijų pirmininkas Leonardas Šimutis.

Velionis buvo gimęs 1892 m. lapkričio 6 d. Šerikų km., Šilalės valsč., Tauragės aps. Mokėsi Šilalėje, Kaune ir Maskvoje. Į Ameriką atvyko 1913 m., studijavo Valparaiso universitete teisę, socialinius mokslus, žurnalistiką.

Nuo 1918 iki 1926 metų buvo "Garso" redaktorius, kol buvo išrinktas į nepriklausomos Lietuvos seimą ir išvyko su visa šeima į Lietuvą. Grįžęs Amerikon

1927 m. buvo pakviestas Draugo vyr. redaktorium.

A. a. Leonardas Šimutis buvo išskirtinių sugebėjimų visuomenininkas, dirbęs tarp Amerikos lietuvių nuotatų į šį kraštą. Jis organizavo lietuvių mokslinius, Lietuvos Vyčius, darbavosi Tautos Fonde, kovojė dėl Lietuvos nepriklausomybės, rinkdamas aukas ir sakdamas patriotines kalbas. Lietuvą užgrobus bolševikams, jo didžiausiu rūpesčiu sukurta Amerikos Lietuvių Taryba, kurios pirmininku išbuvo 25 metus, vėliau pakeltas garbės pirmininku.

Liko liūdinti žmona Angelė, trys sūnūs ir duktė su šeimomis.

Velionies šeima ir arti-

mišiams Dirva reiškia nuoširdžią užuojautą.

VASYLIŲ PAVASARINIS KONCERTAS

Sekmadienį, gegužės 4 d. Bostone Mažoj Jordan Hall salėje įvyks Izidorius ir Vytenio Vasylių koncertas. Šį kartą bus didelė naujiena. Vietoj įprasto Vasylių dueto, bus trio. Pereitais metais kompozitorius Julius Gaidelis parašė fortepijoninį trio, bene pirmą tremtyje, Lietuvoje berods tik Stasys Vainiūnas tėra parašęs trio. Tad ir visą programą reikėjo pridėti prie šio veikalo. Celistė Joyce Irons, pedagogė iš tos pačios mokyklos, kur dirba Izidorius Vasyliūnas, būtent, Community Music Center of Boston, yra pakviesta dalyvauti šioje programoje. Šalia Juliaus Gaidelio stambaus dramatinio veikalo bus atlikta Mozarto trio C dur ir Mendelssohno trio D moll. Laukiama didelio šiuo koncertu visuomenės susidomėjimo.

• "Eglutės" 25 metų sukakties proga, šių metų birželio pirmą sekmadienį, Putnam Seserų sodyboje bus EGLUTĖS šventė. Dienos programa sekanti: Pusė dvylikos (11:30) vėliavų pakėlimas. Vaikučiai organizuojami pagal kolonijas arba mokyklas. Po to organizuoti eina į pamaldas. Po pamaldų pietūs ir apžiūrėjimas, kur spausdinama Eglutė.

2 val. meninė programa salėje. Po meninės dalies žaidimai aikštėje lauke.

Lituanistinės mokyklos, kurios atvyksta su programa, prašome registruotis iki gegužės 15 d., kad galėtume suderinti meninės programos eigą.

Prašome tėvelius, mokyklas ir organizacijas sudaryti sąlygas, kad vaikučiai galėtų dalyvauti, draugų ir gamtos aplinkoj, džiugioj nuotatkoj praleisti dieną, kuri jiems paliks nepamirštamus įspūdžius.

Informaciniais reikalais kreiptis: Eglutės administracija, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Telef. (203) 928-5828.

• Juzė ir Stasys Jazbučiai, Mary-Annette motelio Miami Beach, Fla. savininkai, jau kelinti metai iš eilės skiria Dirvos skaitytojams dovaną — savaitę nemokamų atostogų jų vadovaujame motely, šiuo metu vieši Chicagoje ir pasiliks pasižiūrėti Lietuvių operos spektaklio.

EXECUTIVE HOUSEKEEPER

RAMADA INN, in Woburn, Mass. previous exp. nec. Call Mr. Gange. 617-935-9760. (32-36)

COOK

for Detroit company cafeteria, Monday through Friday position involving all phases of cooking Desired middle aged person with experience. Please call Mon. thru Fri. between 9 AM and 3 PM only. 313-223-7697. (32-34)

THE BEST PLACE TO BEGIN is with us. Purposely small 350 for individualized study programs. Coed; two-year; 95% successfully transfer; Benedictine and lay faculty; 40% Ph. D's; Christian values and atmosphere. Write soon to Paul Drew ST. GREGORY'S COLLEGE Shawnee, Oklahoma 74801

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• BALANDŽIO 12-13 savaitės lietuviškoje Chicagoje buvo istorinis. Šeštadienį, balandžio 12 d. Jaunimo centre įvyko visuotinas Lietuvių Fondo narių suvažiavimas, istorinis ta prasme, kad tai buvo pirmasis suvažiavimas Lietuvių Fonde užbaigus pirmą milijoną dolerių. Apie šį suvažiavimą plačiau nerašysiu, nes jį Dirvoje aprašys A. Juodvalkis visą laiką atidžiai sekęs suvažiavimą ir aktyviai dalyvavęs konstruktyviose diskusijose. Šeštadienį ir sekmadienį viename Chicago vidurmiesto viešbutyje vyko vyriausių mūsų veiksmų pasitarimai. Spaudai du ryšys buvo uždarytas, sekmadienį 3 val. p.p. paskelbta spaudos konferencija vėlavo 1 val. ir 20 min., todėl labai maža spaudos ir radijo atstovų jos tesulaukė. Kiek teko nugirsti, konferencija pozityvių išvadų nepasiekusi, nes išryškėjo du skirtingi blokai. Viena ju — Lietuvos diplomacija, Vlikas, Kanados LB ir J. Gailos vadovaujama JAV LB, kitame gi — Alta ir vadinamoji reorganizacinė LB. Atsiradus reikalui, tu dviejų grupių kvičius labai lengva būtų dokumentuoti spaudoje, nes Margučio vadovas P. Petrutis turi į magnetofono juostas įrašęs ne tik spaudos konferencijos eigą, bet ir kai kuriuos užkulisinius pokalbius. Bet, mano nuomone, tu nesutarimų detalių spaudoje neapsimoka skelbti. Mes su džiaugsimu rašysime kai viršūnėse atsiras bendra kalba ir bendras susitarimas. To vis laukiame.

• SU ATVIRA širdimi tenka pabrėžti, kad Lietuvių Fondo visuotiname narių suvažiavime, nors vienu kitu klausimu ir kilo diskusijų, neįvyko jokio skilimo: jis buvo darnus, vieningas ir pozityvus. Didele balsų dauguma pakeitus kai kuriuos LF istatus, visam laikui užtikrinta tokia padėtis, kad šio fondo sąraše negali įvykti skilimo ir įsisteigti du ar trys nauji fondai. Kaip minėjau, apie tai rašys A. Juodvalkis. Tuo tarpu aš persikeliu į puošnią Martinique restorano pokylių salę, lietuviams pažįstamą iš tradicinių Spaudos balių ir kitų švenčių. Šeštadienio vakare, pasibaigus LF narių suvažiavimui ir dar likus porai valandų laiko atsipūsti bei persirengti, apie 7 val. vak. per 400 asmenų sugūžėjo ir raudonais kilimais nuklotą ir žirandėliais blizgančią salę. Daugumoje susirinko vadinamoji vidurinioji karta: gydytojai, inžinieriai, visuomenininkai, kultūrininkai. Užsimokėjus brangoką kainą už įėjimo bilietus, čia nebebuvo jokių loterijų ar varžytinių, niekas neprašė aukų fondui. Rengėjai tenorėjo, kad visuomenė, susirinkusi į pirmojo milijono užbaigimo džiaugsmo pokylį, tik džiaugtųsi pasiektu laimėjimu prie nuolatos merginų servuojamų gėrimų, prie skanios steiko vakarienės, o po to sekusios oficialios ir linksmos meninės programos. Pokylį atidarė ir jam sklandžiai vadovavo jo rengimo komisijos pirm. ir naujoji LF tarybos pirm. ir Altos veikėjas dr. J. Valaitis savo žodyje užakcentavo vienybę, esančią fondo vadovybėje ir narių tarpe, gi tai vienybei dar ilgus metus išlaikyti ryškų šampą uždėjo ir

ką tik pasibaigus visuotinio narių suvažiavimas, pakaitęs kai kuriuos istatų punktus. Ir vokacijos vietoje stud. P. Kisielius, jr. paskaitė giliai religinį-patriotini poeto Bern. Brazdžio eilėraštį "De Profundis".

• RUOŠIANTIS LF milijono užbaigimo džiaugsmo pokyliui, eilėje posėdžių buvo svarstoma, kokią duoti meninę programą. Buvo galvojama apie labai iškilmingą su pirmaujančiais solistais ar plunksnos meistras iš kitur. Kadangi salė akustiniu atžvilgiu koncertiniams solistams nėra tinkama, antra vertus, menininkų atkvietimas iš kitur būtų surištas su didesnėmis išlaidomis, tai buvo priimtas St. Baro pasiūlymas pasitenkinti savo jėgomis. Be didelio prašymo meninėje dalyje sutiko padainuoti mūsųose žinoma ir populiari pramoginių dainų atlikėja sol. Vanda Stankienė ir mėgiamasis satyrikas Dr. S. Aliūnas - Al. Baronas. Jie deramoje džiaugsmo nuotatkoje davė tokią smagią programą, kurią vargu ar būtų pralenkę ir geriausi iš svetur importuoti mūsų menininkai, juoba dar, kai salės garsintuvų tinklas nebuvo be klūčių. Sol. V. Stankienės pramoginės dainos, palydimos A. Stelmoko orkestro, džiugino daugelį, o Al. Barono taiklios, gyvenimiškos satyros tiesiog kėlė iš kėdžių. Įsiskaitykime:

Dings tartum žvaigždė vakarė
Jūs našta kasdienė,
Džiaukitės, kad čia atvarė
Marija Remienė.

Džiaukitės, kad jus atvijo
Į čia Stasys Baras,
Nes nemokamai dalija
Išgėrimą baras...

Dr. S. Aliūnas-Aloyzas Baronas skaito satyras LF pokilyje.
D. Vakarės nuotrauka

• VEIKSMŲ konferencijos posėdžiams pasibaigus, į džiaugsmo pokylį (nors gal ir su nelabai linksmomis nuotatomis, kaip kad man prasitarė Kanados LB pirm. J.R. Simanavičius) atvyko Lietuvos diplomatinės atstovos dr. S. Bačkis, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, vicepirm. J. Valaitis, Kanados LB pirm. J. R. Simanavičius, JAV LB atstovos A. Gečys su kitais, o šalia jų maestro Vyt. Marjonišius, sol. G. Čapkauskienė, buvo, pirmasis LF valdybos pirm. T. Blinstrubas ir visa eilė kitų. Altos

pirm. dr. K. Bobelis savo ir Altos nuoširdžius sveikinius atsiuntė suvažiavimui. Todėl be galo smagu buvo, kad šiame džiaugsmo pokilyje dalyvavo visų mūsų pagrindinių veiksmų vadovai ar atstovai, o viešame sveikinimo žodyje Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, JAV LB atstovos A. Gečys ir Kanados LB pirm. J.R. Simanavičius aiškiai džiaugėsi, kad per vienybę ir susiklausymą Lietuvių Fondas pasiekė tokių didelių laimėjimų, ir linkėjo eiti dar į didesnius — į multi-milijoninį fondą. Paskutinis kalbėjo pats svarbiausias pirmojo milijono kaltininkas — dabartinis LF valdybos pirm. dr. Antanas Razma. Dėkojo už didžiulę talką, už parodytą vienybę, kuri lydėjo LF darbuotojus per 14 egzistencijos metų. Nors, dr. A. Razmos nuomone, antrojo milijono klijavimas gal neis taip sparčiai, kaip pirmojo, bet tikimasi ieškoti naujų kelių kaip didinti fondo narių šeimą ir tuo kaupti vis didesnę kapitalą. Lietuvių fondo idėjos iškėlėjos ir vieno iš pagrindinių jos igyvendintojų dr. A. Razmos kalba palydėta ilgais plovimais. Po to prasidėjo šokiai prie A. Stelmoko orkestro, muziką pavairinant sol. V. Stankienės vėl atliekamomis pramoginėmis dainomis. Tas linksmas džiaugsmo pokylis nusitęsė iki 1 val. ryto, kai smagiai nusiteikusi publika nenoromis turėjo skirstytis namo. Lietuvių Fondo tarybai, valdybai ir kitiems darbuotojams darbas tuo nepasibaigė. Iš narių suvažiavimo gavus visuotinę patikėjimą, jų laukia nauji uždaviniai ir dideli darbai. Ir gera juos dirbti, kai visuomenėje yra pasitikėjimas ir tvirtas užnugaris. Lietuvių Fondo laiko audros tikrai nesugriaus.

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo Dirvai šie asmenys:

J. Ramunis, Victoria\$7.00
V. Trumpjonas, Chicago 2.00
J. Vadopalas, Chicago .. 7.00
O. Elerts, Chicago 5.00
SLA 126 kuopa,
New York10.00
P. Kleinas, Racine 7.00
E. Augustaitis, Chicago .. 2.00
J. B. Sabal, Rocky River 10.00
J. Šidagis, Detroit 2.00
M. Rėklaitis, Chicago10.00
L. Česėkas, Toronto 2.00
O. Kremeris, Chicago 5.00
Vyt. Tomkus, Juno Beach 7.00
Petras Žlioba,
Evergreen Park 3.00
J. Budrikis, Chicago 2.00
R. Sakalas, Richmond10.00
K. Pralėika, Little Falls 2.00
J. Pavilionis, Chicago 7.00
A. Mekeša, Wickliffe 2.00
V. Vaitkevičienė, Chicago 2.00
D. Giedraitis, So. Elgin .. 7.00
J. Saladzius, Rochester .. 4.00
A. Juozaitis, Cleveland .. 4.00
S. Čepas, Stayner 1.00
Iz. Vasyliūnas, Somerville 15.00
Liet. Žurnalistų S-gos
Centro V-ba, Chicago 25.00
G. Sakas, Baltimore 7.00
J. Maciulis, Cleveland 7.00
O. Girulis, So. Boston 1.00
Povilas Vilkas, Cleveland 5.00
J. Povilaitienė, Omaha .. 3.00
V. E. Leskaitis,
Santa Barbara10.00
Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA